

**Załącznik do Uchwały
Nr 12/2025
Senatu Uniwersytetu Andrzeja
Frycza Modrzewskiego w Krakowie
z dnia 22 listopada 2025**



PROGRAM STUDIÓW

**BEHAVIORYSTYKA I
PSYCHOLOGIA ZWIERZĄT**

**STUDIA I STOPNIA
PROFIL PRAKTYCZNY**

Rok akademicki rozpoczęcia cyklu kształcenia: 2025/2026

Kraków 2025

Ogólne informacje i wskaźniki dotyczące programu studiów

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat
Forma/formy studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	6
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	180
Łączna liczba godzin zajęć	Studia stacjonarne: 2448 godz. Studia niestacjonarne: 1680 godz.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Studia stacjonarne: 90,4 (50,2%) Studia niestacjonarne: 62,1 (34,5%)
Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie – w przypadku kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny	Psychologia 79% Nauki biologiczne 21%
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	118,9 pkt (66%)
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki	5 pkt ECTS* *w tym zajęcia/grupy zajęć: Wprowadzenie do filozofii.
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom lub grupom zajęć do wyboru	54 (30%)
Wymiar praktyk zawodowych oraz liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk	6 miesięcy 720 godz. 24 ECTS
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego – w przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich	60 godz.

**Zajęcia przewidziane programem studiów w podziale na moduły kształcenia
wraz z liczbą godzin i punktów ECTS**

L.p.	Nazwa zajęć	ECTS	Liczba godzin zajęć dydaktycznych ogółem	
			Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1. Kształcenie ogólne				
1.	BHP	0	8	8
2.	Umiejętności akademickie	1	15	8
3.	Pedagogika ogólna	5	30	16
4.	Wprowadzenie do filozofii	5	35	20
5.	Podstawy komunikacji społecznej	4	30	24
6.	Zajęcia sportowo-rekreacyjne	0	60	0
7.	Język obcy	9	120	64
8.	Metodologia badań naukowych	4	30	16
Razem		28	328	156
2. Kształcenie kierunkowe				
9.	Wprowadzenie do psychologii	5	30	24
10.	Genetyka	4	30	16
11.	Zoologia	3	30	16
12.	Dobrostan zwierząt	3	30	16
13.	Emocje i motywacja	4	60	40
14.	Biologiczne podstawy zachowania	4	60	40
15.	Procesy poznawcze	4	60	40
16.	Etologia	4	60	40
17.	Anatomia i fizjologia zwierząt	4	60	32
18.	Praktyka zawodowa (I i II) – Praktyka obserwacyjno-uczestnicząca	8	240	240
19.	Profilaktyka i choroby zwierząt	5	60	32
20.	Problemy behawioralne psów	3	30	16
21.	Hodowla zwierząt	3	30	16
22.	Etyka kontaktów ze zwierzętami i postawy ludzi wobec zwierząt	3	30	16
23.	Podstawy wychowania i szkolenia zwierząt	5	60	32
24.	Żywienie zwierząt	5	35	20
25.	Podstawy pomocy psychologicznej	5	30	16
26.	Metody ilościowe - statystyka	4	60	40
27.	Wprowadzenie do animaloterapii	4	60	32
28.	Psychologia porównawcza	3	30	16
29.	Pierwsza pomoc przedweterynaryjna	2	15	8
30.	Pierwsza pomoc przedlekarska	1	15	8

L.p.	Nazwa zajęć	ECTS	Liczba godzin zajęć dydaktycznych ogółem	
			Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
31.	Problemy behawioralne kotów	2	30	16
32.	Problemy behawioralne koni	3	30	16
33.	Praktyka zawodowa III	4	120	120
34.	Psychopatologia	4	30	24
35.	Prawna ochrona zwierząt	2	30	16
36.	Behawiorystyka gryzoni i królików	2	15	8
37.	Metodyka przygotowania projektu	3	30	16
38.	Projekt społeczny	5	60	32
Razem		111	1460	1004
3. Kształcenie specjalnościowe				
39.	Szkolenie i terapia behawioralna zwierząt / Animaloterapia (DW)	41	660	520
Razem		41	660	520
Ogółem w całym toku studiów			180	2448
			1680	

DW – zajęcia do wyboru

Zajęcia realizowane w ramach modułów specjalnościowych

L.p.	Nazwa zajęć	ECTS	Liczba godzin zajęć dydaktycznych ogółem	
			Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
3.1. Szkolenie i terapia behawioralna zwierząt				
1.	Metodyka treningu i szkolenia psów i koni	3	45	24
2.	Terapie behawioralne i case studies psów	4	45	24
3.	Terapie behawioralne i case studies kotów	3	30	16
4.	Trening komunikacji interpersonalnej	4	30	16
5.	Szkolenie koni służbowych i terapeutycznych	4	45	24
6.	Szkolenie psów asystujących i służbowych	4	45	24
7.	Terapie behawioralne i case studies koni	4	45	24
8.	Prowadzenie działalności gospodarczej związanej ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami	3	15	8
9.	Praktyka zawodowa (IV-V)	12	360	360
Razem		41	660	520
3.2. Animaloterapia				
1.	Dogoterapia	4	45	24
2.	Hipoterapia	3	45	24

L.p.	Nazwa zajęć	ECTS	Liczba godzin zajęć dydaktycznych ogółem	
			Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
3.	Resocjalizacja z udziałem zwierząt	3	30	16
4.	Zaburzenia rozwojowe dzieci i młodzieży	4	30	16
5.	Animaloterapia z wybranymi gatunkami zwierząt	4	45	24
6.	Wykorzystanie zwierząt w terapii wspomagającej	4	45	24
7.	Projektowanie terapii z udziałem zwierząt	4	45	24
8.	Prowadzenie działalności gospodarczej związanej z animaloterapią	3	15	8
9.	Praktyka zawodowa (IV-V)	12	360	360
Razem		41	660	520

Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne

Nazwa zajęć lub grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin (st. stacjonarne)	Łączna liczba godzin (st. niestacjonarne)	Liczba punktów ECTS
Dobrostan zwierząt	Warsztaty	30	16	3
Język obcy	Lektoraty	120	64	9
Emocje i motywacja	Ćwiczenia	30	16	2
Biologiczne podstawy zachowania	Warsztaty	30	16	2
Procesy poznawcze	Ćwiczenia	30	16	2
Etologia	Ćwiczenia	30	16	2
Anatomia i fizjologia zwierząt	Ćwiczenia	30	16	2
Praktyka zawodowa – Praktyka obserwacyjno-uczestnicząca	Praktyki zawodowe	240	240	8
Profilaktyka i choroby zwierząt	Ćwiczenia	30	16	2,5
Problemy behawioralne psów	Warsztaty	30	16	3
Hodowla zwierząt	Wykłady / Konwersatoria	15	8	1,5
Etyka kontaktów ze zwierzętami i postawy ludzi wobec zwierząt	Warsztaty	15	8	1,5
Podstawy wychowania i szkolenia zwierząt	Ćwiczenia	30	16	2,5
Żywnienie zwierząt	Warsztaty	20	12	2,9
Podstawy pomocy psychologicznej	Warsztaty	30	16	5
Metody ilościowe – statystyka	Ćwiczenia	30	16	2
Wprowadzenie do animaloterapii	Ćw. Terenowe	30	16	2
Psychologia porównawcza	Konwersatoria	30	16	3
Pierwsza pomoc przedweterynaryjna	Ćwiczenia	15	8	2
Pierwsza pomoc przedlekarska	Ćwiczenia	15	8	1
Problemy behawioralne kotów	Warsztaty	30	16	2
Problemy behawioralne koni	Warsztaty	30	16	3
Praktyka zawodowa III	Praktyki zawodowe	120	120	4
Behawiorystyka gryzoni i królików	Warsztaty	15	8	2
Szkolenie i terapia behawioralna zwierząt / Animaloterpia (Spec.)	Ćwiczenia, Ćw. Terenowe, Warsztaty, Praktyki	660	520	41
Metodyka przygotowania projektu	Konwersatoria	30	16	3
Projekt społeczny	Konwersatoria	60	32	5
Razem		1775	1284	118,9

Zajęcia lub grupy zajęć do wyboru

Nazwa zajęć lub grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin (studia stacjonarne)	Łączna liczba godzin (studia niestacjonarne)	Liczba punktów ECTS
Język obcy	Lektoraty	120	64	9
Praktyka zawodowa III	Praktyki zawodowe	120	120	4
Szkolenie i terapia behawioralna zwierząt / Animaloterpia (Spec.)	Ćwiczenia, Ćw. Terenowe, Warsztaty, Praktyki zawodowe	660	520	41
Razem:		900	704	54

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Efekty uczenia się uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6-7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (*Dz. U. z 2016 r., poz. 64 i 1010*) oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Absolwent **studiów pierwszego stopnia** na kierunku **Behawiorystyka i psychologia zwierząt** uzyskuje kwalifikację pełną na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Kategoria charakterystyki efektów uczenia się	Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Po ukończeniu studiów na kierunku Behawiorystyka i psychologia zwierząt absolwent:	Odniesienie do	
			uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia PRK	charakterystyki drugiego stopnia PRK
W ZAKRESIE WIEDZY				
WIEDZA - zakres i głębia	BPZ_WG01	Posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt oraz powiązanych nauk, w tym innych dyscyplin psychologii i rozwoju człowieka oraz filozofii umysłu i etyki.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG02	Posiada zaawansowaną wiedzę dotyczącą biologicznych, ewolucyjnych i środowiskowych podstaw zachowań zwierząt oraz ich znaczenia w kontekście głównych nurtów i koncepcji behawiorystycznych i psychologicznych, w tym wpływu na kontakt zwierzęcia z człowiekiem.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG03	W zaawansowanym stopniu zna normy i akty prawne regulujące zachowanie dobrostanu zwierząt, instytucje działające na rzecz praw zwierząt oraz możliwości wykorzystania tej wiedzy w praktyce zawodowej, a także rozumie znaczenie ochrony prawnej zwierząt w kontekście dbałości o ich dobrostan i zachowanie norm etycznych w pracy ze zwierzętami, np. w psychoterapii i resocjalizacji człowieka z udziałem zwierząt, szkoleniu zwierząt, terapii behawioralnej zwierząt.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG04	W zaawansowanym stopniu zna potrzeby żywieniowe wybranych gatunków zwierząt na każdym etapie ich rozwoju i życia, rozumie terminologię biochemiczną związaną z żywieniem zwierząt oraz wpływ odżywiania na procesy biologiczne i zachowanie zwierząt.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG05	Zna w stopniu zaawansowanym zasady komunikacji społecznej, w szczególności zasady formułowania treści i sposoby przekazywania informacji w sposób zrozumiały, werbalnie i niewerbalnie oraz rozumie znaczenie wpływu komunikacji na aspekty społeczne, kulturowe oraz zawodowe, także w zakresie komunikacji na linii człowiek-zwierzęta.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG06	Zna w zaawansowanym stopniu neurobiologiczne mechanizmy funkcjonowania ludzkiego i zwierzęcego umysłu, rozumie wzorce emocji i zachowań zwierząt i ludzi oraz mechanizmy ich powstawania, rozumie relacje pomiędzy emocjami, poznaniem, zachowaniem i motywacją oraz ich wpływem na praktyczne aspekty pracy ze zwierzętami.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG07	Zna w zaawansowanym stopniu mechanizmy powstawania i objawy kliniczne zaburzeń behawioralnych istotne w kontekście pracy behawiorysty zwierząt.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG08	W zaawansowanym stopniu zna ważniejsze jednostki chorobowe występujące u różnych gatunków zwierząt oraz ich wpływ na dobrostan i zachowanie zwierząt.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG09	Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym historyczne i współczesne teorie i modele dotyczące uwarunkowań i zdolności psychicznych zwierząt oraz pracy szkoleniowej z wybranymi gatunkami zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem neurobiologicznych mechanizmów uczenia się, przy zachowaniu priorytetowości dobrostanu zwierząt w pracy szkoleniowej.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG10	Zna w zaawansowanym stopniu mechanizmy i procesy psychologiczne zaburzeń rozwojowych i psychologicznych	P6U_W	P6S_WG

		ludzi oraz rozumie rolę zwierząt w terapii i wsparciu resocjalizacji, posiada zaawansowaną wiedzę na temat sposobów i metod wykorzystania zwierząt w pracy terapeutycznej z ludźmi.		
	BPZ_WG11	Zna w zaawansowanym stopniu metodykę i formy, w zależności od specjalności, szkolenia zwierząt służbowych, asystujących i terapeutycznych lub prowadzenia zajęć animaloterapeutycznych, a także rozumie w stopniu zaawansowanym psychologiczne i fizyczne uwarunkowania organizmu zwierzęcego do wykonywania danego typu pracy.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG12	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości związanych, w zależności od specjalności, z opieką, szkoleniem i prowadzeniem terapii behawioralno-psychologicznej zwierząt lub animaloterapią, w tym akty prawne regulujące prowadzenie działalności gospodarczej, dokumenty urzędowe i sposoby rozliczeń, aspekty związane z promocją firmy oraz komunikacją biznesową z opiekunami, właścicielami i osobami korzystającymi ze wsparcia terapeutycznego zwierząt.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG13	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu budowę anatomiczną oraz procesy fizjologiczne organizmu zwierzęcego w zakresie umożliwiającym ocenę i projektowanie warunków utrzymania oraz pracy zwierzęcia z zachowaniem jego dobrostanu, a także udzielenia mu pierwszej pomocy przedweterynaryjnej.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG14	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody zbierania, gromadzenia i analizowania danych statystycznych w celach związanych z działalnością behawiorysty zwierząt.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG15	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu objawy zagrożenia zdrowia i/lub życia mogące wystąpić u człowieka wymagającego udzielenia mu pierwszej pomocy.	P6U_W	P6S_WG
WIEDZA - kontekst				
	BPZ_WK01	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu problemy i ograniczenia współczesnej behawiorystyki i psychologii zwierząt oraz aktualne możliwości ich rozwiązywania.	P6U_W	P6S_WK
	BPZ_WK02	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu potencjał i rolę behawiorystyki i psychologii zwierząt w wyjaśnianiu i rozwiązywaniu współczesnych, bieżących i oczekiwanych w przyszłości problemów społecznych i cywilizacyjnych, w szczególności odnoszących się do wspólnego funkcjonowania ludzi i zwierząt w społeczeństwie.	P6U_W	P6S_WK
	BPZ_WK03	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu współczesne sposoby wykorzystywania wiedzy i badań z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt w zróżnicowanych kontekstach życia społecznego oraz opieki i pracy ze zwierzętami, a także szeroko pojętej pomocy zwierzętom.	P6U_W	P6S_WK
	BPZ_WK04	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu obowiązujące najlepsze praktyki oraz zasady etyczno-moralne w obszarze szkolenia i pomocy zwierzętom w odniesieniu do aspektów ich funkcjonowania w społecznościach ludzkich, a także struktury organizacyjne, funkcje i nurty współczesnego działania organizacji prozwierzęcych, ze szczególnym uwzględnieniem ich psychologicznych uwarunkowań w społeczeństwie.	P6U_W	P6S_WK
	BPZ_WK05	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu społeczne (ekonomiczne, prawne, psychologiczne, etyczne i inne) uwarunkowania roli behawiorysty i psychologa zwierząt oraz możliwe konsekwencje społeczne wynikające z praktycznej działalności zawodowej wykorzystującej wiedzę i badania behawiorystyki i psychologii zwierząt, rozumie istotę i znaczenie społecznej odpowiedzialności biznesu.	P6U_W	P6S_WK
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI				
UMIEJĘTNOŚCI – wykorzystanie wiedzy				
	BPZ_UW01	Potrafi analizować zróżnicowane zjawiska, prawidłowości i problemy z zakresu funkcjonowania psychospołecznego wybranych gatunków zwierząt z wykorzystaniem wiedzy i terminologii z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt.	P6U_U	P6S_UW
	BPZ_UW02	Potrafi opisywać i porównywać zróżnicowane teorie i modele z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt oraz	P6U_U	P6S_UW

		wykorzystywać je do rozwiązywania problemów naukowych i praktycznych, a także samodzielnie formułować problemy badawcze, generować hipotezy, projektować i przeprowadzać badania empiryczne z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt.		
	BPZ_UW03	Potrafi stosować zaawansowane metody statystyczne w badaniach z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt.	P6U_U	P6S_UW
	BPZ_UW04	Potrafi projektować i przeprowadzać szkolenia zwierząt dostosowane do określonych wymagań osób prywatnych oraz organizacji.	P6U_U	P6S_UW
	BPZ_UW05	Potrafi określać potrzeby wybranych gatunków zwierząt oraz stopień zachowania ich dobrostanu w miejscach zajmujących się chowem i/lub hodowlą zwierząt, a także ich wykorzystywaniem do różnych celów, prowadzonych przez osoby prywatne, firmy, zakłady i ośrodki treningowe, instytucje i organizacje, ze szczególnym uwzględnieniem schronisk, hodowli i punktów handlu zwierzętami.	P6U_U	P6S_UW
	BPZ_UW06	Potrafi wykorzystywać wiedzę i umiejętności z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt do tworzenia i wdrażania projektów społecznych.	P6U_U	P6S_UW
	BPZ_UW07	Potrafi projektować i przeprowadzać zajęcia z zakresu animaloterapii lub terapii behawioralnej zwierząt w zależności od specjalności, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb oraz dobrostanu zarówno ludzi jak i zwierząt.	P6U_U	P6S_UW
	BPZ_UW08	Potrafi odczytywać, oceniać i właściwie reagować na sygnały wysyłane przez wybrane gatunki zwierząt, zachowując przy tym zasady bezpieczeństwa ludzi i zwierząt.	P6U_U	P6S_UW
	BPZ_UW09	Potrafi wykonać czynności oceniające stan zdrowia człowieka oraz ratujące jego zdrowie i/lub życie w sytuacjach wymagających udzielenia mu pierwszej pomocy przedmedycznej.	P6U_U	P6S_UW
	BPZ_UW10	Potrafi wykonać czynności oceniające stan zdrowia zwierzęcia oraz ratujące jego zdrowie i/lub życie w sytuacjach wymagających udzielenia mu pierwszej pomocy przedweterynaryjnej.	P6U_U	P6S_UW
UMIEJĘTNOŚCI – komunikowanie się				
	BPZ_UK01	Potrafi komunikować się z innymi specjalistami w zakresie nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem psychologii oraz nauk biologicznych z odbiorcami wiedzy i wyników badań behawiorystycznych i psychologicznych, korzystając przy tym z nowoczesnych rozwiązań technologicznych	P6U_U	P6S_UK
	BPZ_UK02	Potrafi brać czynny udział w debacie na tematy związane z zachowaniem dobrostanu zwierząt udomowionych i dzikich oraz z etycznymi aspektami wykorzystywania zwierząt przez ludzi, w sposób merytoryczny przedstawiając i argumentując różne opinie i stanowiska dotyczące zagadnień związanych z behawiorystyką i psychologią zwierząt.	P6U_U	P6S_UK
	BPZ_UK03	Potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego.	P6U_U	P6S_UK
	BPZ_UK04	Potrafi efektywnie komunikować się i współpracować z innymi osobami realizując zadania zawodowe wymagające współdziałania na rzecz ochrony dobrostanu zwierząt i ludzi.	P6U_U	P6S_UK
UMIEJĘTNOŚCI – organizacja pracy				
	BPZ_UO01	Potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole realizując zadania zawodowe, w tym o charakterze projektowym w obszarze behawiorystyki i psychologii zwierząt.	P6U_U	P6S_UO
	BPZ_UO02	Potrafi efektywnie współpracować z innymi osobami realizując zadania zawodowe z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt wymagające wspólnego działania, w tym w otoczeniu społecznym zróżnicowanym językowo i kulturowo.	P6U_U	P6S_UO
UMIEJĘTNOŚCI – uczenie się				
	BPZ_UU01	Potrafi samodzielnie planować i realizować rozwój osobisty i zawodowy poprzez ciągłe uczenie się i pogłębianie posiadanych kompetencji z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt, a także stymulować innych do takiego rozwoju.	P6U_U	P6S_UU
	BPZ_UU02	Potrafi samodzielnie identyfikować nowe postępy teoretyczne, rozwiązania metodologiczne i technologiczne oraz obszary praktycznego zastosowania behawiorystyki i psychologii zwierząt.	P6U_U	P6S_UU

	BPZ_UU03	Potrafi samodzielnie wykorzystywać wiedzę i umiejętności praktyczne z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt do twórczego opracowywania rozwiązań bieżących i przyszłych problemów związanych z chowem, hodowlą i wykorzystywaniem do pracy zwierząt, problemów społecznych oraz do rozwoju projektów przedsiębiorczych.	P6U_U	P6S_UU
W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
KOMPETE NCJE – oceny – krytyczne podejście				
	BPZ_KK01	Jest gotowy samodzielnie poddawać ocenie wiedzę i wyniki badań, z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt, pod kątem ich wiarygodności, jakości, trafności i potencjału aplikacyjnego, w szczególności do różnicowania treści o różnym stopniu pewności naukowej.	P6U_K	P6S_KK
	BPZ_KK02	Uznaje znaczenie wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów o charakterze teoretycznym i praktycznym - pojawiających się w działalności zawodowej behawiorysty-psychologa zwierząt.	P6U_K	P6S_KK
	BPZ_KK03	Jest gotowy do uznawania roli behawiorystyki i psychologii zwierząt w rozwoju wiedzy o współlistnieniu zwierząt i ludzi, ich relacjach oraz wzajemnym powiązaniu psychologicznym.	P6U_K	P6S_KK
	BPZ_KK04	Jest gotowy do adekwatnej i krytycznej oceny swoich kompetencji naukowych i zawodowych oraz do rozpoznawania mocnych stron i ograniczeń behawiorystyki i psychologii zwierząt w kontekście rozwiązywania zróżnicowanych problemów naukowych i praktycznych, potrafi odpowiedzialnie ocenić granice swoich kompetencji zawodowych i rozumie potrzebę zasięgania opinii innych ekspertów, w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów zawodowych.	P6U_K	P6S_KK
	BPZ_KK05	Jest gotowy do krytycznej oceny własnej działalności naukowej i zawodowej pod kątem przestrzegania najlepszych praktyk i optymalnego doboru rozwiązań względem napotykanym problemów.	P6U_K	P6S_KK
KOMPETE NCJE - odpowiedzia lność				
	BPZ_KO01	Ujawnia wysoką odpowiedzialność za wypełnianie zobowiązań wynikających z działalności zawodowej behawiorysty-psychologa zwierząt, szczególnie w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i dobrostanu ludziom i zwierzętom, a także jest gotowy do inspirowania i organizowania działalności profilaktycznej, diagnostycznej, pomocowej i edukacyjnej na rzecz zachowania dobrostanu ludzi i zwierząt.	P6U_K	P6S_KO
	BPZ_KO02	Jest gotowy do dyseminacji trafnej i rzetelnej wiedzy naukowej z zakresu funkcjonowania zwierzęcego mózgu i umysłu oraz do kontestowania pseudonaukowych poglądów dotyczących behawiorystyki i psychologii zwierząt.	P6U_K	P6S_KO
	BPZ_KO03	Jest gotowy do przyjmowania empatycznej, wrażliwej postawy zrozumienia wobec zwierząt, wymagającej uwzględnienia ich indywidualnych potrzeb i możliwości w zakresie funkcjonowania psychicznego i fizycznego.	P6U_K	P6S_KO
	BPZ_KO04	Jest wrażliwy na niekorzystne zjawiska społeczne stygmatyzacji, dyskryminacji, stereotypizacji i uprzedzeń w zakresie traktowania zwierząt oraz rozumie potrzebę podejmowania działań na rzecz ich korygowania.	P6U_K	P6S_KO
	BPZ_KO05	Jest wrażliwy na niekorzystne zjawiska społeczne stygmatyzacji, dyskryminacji, stereotypizacji i uprzedzeń wobec ludzi, szczególnie w zakresie funkcjonowania osób korzystających z animaloterapii oraz rozumie potrzebę podejmowania działań na rzecz ich korygowania.	P6U_K	P6S_KO

	BPZ_KO06	Jest gotowy do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, założenia i prowadzenia działalności gospodarczej związanej z zastosowaniami praktycznymi behawiorystyki i psychologii zwierząt.	P6U_K	P6S_KO
KOMPETE NCJE – rola zawodowa	BPZ_KR01	Zdaje sobie sprawę z powagi konsekwencji wynikających z własnych działań zawodowych dla indywidualnego życia i dobrostanu zwierzęcia oraz człowieka lub dla grup społecznych, w związku z tym ujawnia wysoki stopień odpowiedzialności za efekty i konsekwencje swoich poczynań zawodowych, w tym wydawanych opinii, orzeczeń i decyzji, a także publicznych wypowiedzi.	P6U_K	P6S_KR
	BPZ_KR02	Jest gotowy do samodzielnego, aktywnego uczestniczenia w międzynarodowej społeczności akademickiej z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt oraz powiązanych nauk.	P6U_K	P6S_KR
	BPZ_KR03	Jest gotowy podchodzić do zróżnicowanych perspektyw, opinii i doświadczeń innych osób z ciekawością, otwartością i empatią; wykazuje się otwartością na doświadczenia i różnorodne perspektywy, zarówno w kontekście zawodowym jak i interpersonalnym oraz społecznym.	P6U_K	P6S_KR
	BPZ_KR04	Jest gotowy do postępowania z zachowaniem obowiązujących zasad etyczno-moralnych i zawodowych oraz z poszanowaniem prawa w zróżnicowanych kontekstach naukowych i zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem projektowania i przeprowadzania treningów oraz terapii zwierząt lub terapii ludzi z udziałem zwierząt w zależności od specjalności.	P6U_K	P6S_KR
	BPZ_KR05	Jest gotowy do postępowania z zachowaniem obowiązujących zasad etyczno-moralnych i zawodowych oraz z poszanowaniem prawa przy projektowaniu i przeprowadzaniu akcji mających na celu pomoc zwierzętom, które znajdują się poza strefą dobrostanu.	P6U_K	P6S_KR

Objaśnienia oznaczeń:

BPZ	- kierunek studiów: „Behawiorystyka i psychologia zwierząt”
WG	- kategoria efektów uczenia się: „wiedza” – „zakres i głębia”
WK	- kategoria efektów uczenia się: „wiedza” – „kontekst”
UK	- kategoria efektów uczenia się: „umiejętności” – „komunikowanie się”
UO	- kategoria efektów uczenia się: „umiejętności” – „organizacja pracy”
UU	- kategoria efektów uczenia się: „umiejętności” – „uczenie się”
UW	- kategoria efektów uczenia się: „umiejętności” – „wykorzystanie wiedzy”
KK	- kategoria efektów uczenia się: „kompetencje społeczne” – „krytyczne podejście”
KO	- kategoria efektów uczenia się: „kompetencje społeczne” – „odpowiedzialność”
KR	- kategoria efektów uczenia się: „kompetencje społeczne” – „rola zawodowa”
01 i kolejne	- numery efektów uczenia się

1.4 Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów oraz liczby punktów ECTS

1. KSZTAŁCENIE OGÓLNE		
Kierunkowe efekty uczenia się	BHP <i>Occupational Health and Safety</i>	ECTS: 0
Zajęciom tym nie przypisuje się efektów uczenia się (0 pkt. ECTS).	Definicja i istota bezpieczeństwa i higieny pracy. Podstawowe akty prawne z zakresu BHP (Kodeks Pracy, Rozporządzenie w sprawie BHP na uczelniach, Ustawa o Ochronie Przeciwpowodzi, Rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów BHP, Rozporządzenie w sprawie szkolenia z zakresu BHP, Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie). Instytucje pełniące nadzór nad przestrzeganiem przepisów BHP. Obowiązki i uprawnienia Rektora w zakresie przestrzegania zasad BHP na uczelni. Ogólne zasady BHP obowiązujące na terenie uczelni. Ogólne zasady dotyczące budynków, pomieszczeń, maszyn i urządzeń oraz wymagania, jakie powinny spełniać. Zasady wyposażenia budynków/pomieszczeń w sprzęt gaśniczy, apteczki. Zasady poruszania się w ciągach komunikacyjnych. Definicja czynników szkodliwych oraz działania optymalizujące działania czynników. Zagrożenia wypadkowe, rodzaje wypadków. Przyczyny wypadków. Podstawowe zasady ochrony przeciwpożarowej. Akty prawne w zakresie PPOŻ. Zapobieganie zagrożeniom pożarowym. Zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia pożaru. Zasady posługiwania się sprzętem gaśniczym. Rodzaje gaśnic. Procedury ewakuacyjne. Stosowane znaki ewakuacji. Znaki bezpieczeństwa stosowane w ochronie przeciwpożarowej. Postępowanie w razie wypadku. Przepisy regulujące obowiązek udzielenia pierwszej pomocy poszkodowanemu. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne. Pozycja boczna ustalona. Opatrywanie zranień, złamań, zwichnięć, oparzeń. Postępowanie w przypadku porażenia prądem elektrycznym. Postępowanie w przypadku zatrucia.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Pedagogika ogólna <i>General Pedagogy</i>	ECTS: 5
BPZ_WG05 BPZ_WK02 BPZ_UW06 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK05 BPZ_KO05 BPZ_KR03	Pedagogika ogólna jako nauka społeczna i humanistyczna. Związek pedagogiki z innymi naukami. Przydatność wiedzy z zakresu pedagogiki ogólnej w zawodzie behawiorysty i psychologa zwierząt oraz animaloterapeuty. Podstawowe pojęcia pedagogiki (m. in. wychowania, kształcenia, edukacji i samowychowania). Opis głównych dyscyplin pedagogicznych i przedmiot ich badań. Historia wychowania i myśli pedagogicznej, wychowanie i oświata w różnych okresach rozwoju cywilizacji, kształtowanie się myśli pedagogicznej na przestrzeni dziejów i kultur: społeczeństwa pierwotne, cywilizacje starożytnego Wschodu, starożytny Egipt, średniowiecze, renesans, oświecenie, XIX i XX wiek. Kondycja i wyzwania współczesnej pedagogiki. Etymologia pojęcia „wychowanie” i systematyzowanie wiedzy o wychowaniu. Etapy rozwoju i wychowania człowieka na wszystkich etapach jego życia, w tym m. in. specyfika pracy z dziećmi i z osobami dorosłymi. Antropologiczny obraz wychowania: hominizacja, inkulturacja, socjalizacja, edukacja, personalizacja. Teleologia wychowania. Aksjonormatywny status wychowania. Zasady wychowania. Wychowanie jako działanie, efekt jedności działania – doznawania, spotkanie, pielęgnacja, piecza, pomoc (wspieranie, wspomaganie, terapia) Wychowanie w ujęciu systemowym. Wychowanie jako proces. Wychowanie jako samorealizacja, samowychowanie. Wychowanie jako formacja duchowa. Wychowanie jako ideologizacja i indoktrynacja. Granice wychowania i pseudowychowanie. Metody wychowawcze i ich skuteczność, problematyka, umiejętności i trudności wychowawcze. Błędy wychowawcze, granice i mierniki oddziaływań wychowawczych. Podstawowe zagadnienia teorii edukacji (współczesne wychowanie, nowoczesna dydaktyka). Budowanie teorii pedagogicznych. Współczesne prądy i kierunki pedagogiczne: pedagogika pozytywistyczna, pedagogika kultury, pedagogika personalistyczna, pedagogika egzystencjalna, pedagogika religii, pedagogika Nowego Wychowania, pedagogika waldorfska, pedagogika pragmatyzmu, pedagogika Marii Montessori, pedagogika Janusza Korczaka, pedagogika Petera Petersena, pedagogika Celestyna Freineta, pedagogika krytyczna, pedagogika antyautorytarna, pedagogika emancypacyjna, pedagogika międzykulturowa, pedagogika ekologiczna, pedagogika negatywna, pedagogika postmodernizmu. Integralny obraz wychowania: teoria i praktyka edukacji integralnej. Zajęcia ze zwierzętami jako ważny czynnik wychowawczy dzieci i dorosłych. Zajęcia ze zwierzętami (m. in. uprawianie dyscyplin sportowych związanych ze zwierzętami, animaloterapia, wolontariat w placówkach zajmujących się zwierzętami) jako ważna część środowiska pozaszkolnego: wartość wychowawcza i edukacyjna, współpraca wychowawcza	

	z rodziną dziecka, współpraca edukacyjna i wychowawcza z placówkami oświatowymi, specyfika pracy pedagogicznej, stosowane metody pedagogiczne, możliwe problemy i sposoby ich rozwiązywania oraz ich profilaktyka. Edukacyjne i wychowawcze aspekty pracy behawiorysty i psychologa zwierząt: szkolenie kadry pracującej ze zwierzętami (m. in. służbowymi), praca z opiekunem zwierzęcia poddanego terapii behawioralnej, praca z pacjentem poddanym animaloterapii (specyfika pracy pedagogicznej, stosowane metody pedagogiczne, możliwe problemy i sposoby ich rozwiązywania oraz ich profilaktyka). Tworzenie klimatu wychowawczego w grupie zajęciowej: szkoleniowej i animaloterapeutycznej. Animowanie zajęć z udziałem zwierząt dla dzieci i osób dorosłych. Możliwości doskonalenia pedagogicznego szkoleniowców zwierząt, behawiorystów i psychologów zwierząt oraz animaloterapeutów.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Umiejętności akademickie <i>Academic Skills</i>	ECTS: 1
BPZ_WG05 BPZ_UW02 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU01 BPZ_KK01 BPZ_KO02 BPZ_KR02	System edukacji w Polsce, funkcjonowanie uczelni wyższych w Polsce. Charakterystyka uczelni, struktura i pracownicy. Omówienie statutu uczelni oraz regulaminu studiów. Sposoby pozyskiwania informacji oraz komunikowania się na uczelni (w tym sporządzanie podstawowych pism, e-maili), zachowanie się na uczelni. Przygotowanie referatu, prezentacji, projektu, kazusu, eseju, pracy projektowej lub dyplomowej, w tym wyjaśnienie różnicy pomiędzy cytowaniem a bezprawnym wykorzystaniem cudzego tekstu. Dbałość o prawa autorskie i prawa pokrewne.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Wprowadzenie do filozofii <i>Foundations of Philosophy</i>	ECTS: 5
BPZ_WG01 BPZ_WK02 BPZ_UW02 BPZ_UK02 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KR03	Filozofia jako refleksja i wiedza o świecie. Struktura filozofii. Metoda filozofii. Cele filozofii. Gatunki wiedzy ludzkiej. Filozofia a nauka. Spory o naturę rzeczywistości (pytanie o arche, spór o substancje: monizm, dualizm, pluralizm, spór o istnienie świata: realizm - idealizm). Wielkie systemy ontologiczno-metafizyczne (Platona, Arystotelesa, św. Augustyna, św. Tomasza, Kartezjusza, Kanta, Hegla). Spór o źródła poznania: racjonalizm genetyczny (natywizm), empiryzm genetyczny, racjonalizm-irrationalizm. Spór o metodę poznania (aprioryzm, aposterioryzm). Spór o przedmiot (granice) poznania (realizm, sceptycyzm, agnostycyzm). Wybrane koncepcje prawdy: klasyczna (arystotelesowska) koncepcja prawdy, nieklasyczne teorie prawdy. Problem absolutności i względności prawdy. Antropologia filozoficzna: problem psychofizyczny, dualizm antropologiczny (Platon, Kartezjusz), hylemorfizm Arystotelesa, chrześcijańskie koncepcje człowieka, egzystencjalistyczna wizja człowieka). Podstawowe nurty współczesnej filozofii (pozytywizm i neopozytywizm, egzystencjalizm, filozofia dialogu, personalizm, pragmatyzm i postmodernizm). Fundamentalne pytania filozofii wartości (spór o istnienie wartości, ład aksjologiczny, poznanie wartości). Kierunki i szkoły w etyce. Etyka opisowa i etyka normatywna. Zagadnienia sensu i celu życia. Filozofia społeczna. Podstawowe wartości społeczne: sprawiedliwość, równość, wolność. Wizje dobrego państwa. Wybrane zagadnienia estetyki (piękno jako idea, subiektywizacja i indywidualizacja piękna w świetle krytyki smaku, doświadczenie estetyczne, piękno natury). Filozofia języka (język jako medium i jako przedmiot poznania, natura znaczenia, użycie języka, rozumienie języka, relacja między językiem a rzeczywistością). Spór o uniwersalia. Tłumaczenie i interpretacja. Poznanie a rozumienie.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Podstawy komunikacji społecznej <i>Foundations of Social Communication</i>	ECTS: 4
BPZ_WG05 BPZ_WK02 BPZ_UW06 BPZ_UK04 BPZ_UO02 BPZ_UU01 BPZ_KK04 BPZ_KO02 BPZ_KR03	Czym jest komunikacja społeczna - teorie i podejścia w nauce o komunikacji. Komunikacja międzykulturowa - wpływ kultury na spostrzeganie rzeczywistości społecznej i sposoby komunikowania się. Komunikacja niewerbalna. Rodzaje i sposoby obrony przed wpływem społecznym. Metody manipulacji w komunikacji społecznej. Komunikacja w kryzysie i zachowania pomocowe. Reklama i komunikacja marketingowa. Wiedza o świecie społecznym i jej związek z komunikacją. Praktyczne zastosowania wiedzy o komunikacji: prowadzenie mediów społecznościowych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Zajęcia sportowo-rekreacyjne <i>Sports and Recreation</i>	ECTS: 0
Zajęciom tym nie przypisuje się efektów uczenia się (0 pkt.	Zasady bezpiecznego uczestnictwa w zajęciach sportowo-rekreacyjnych. Trening zdrowotny. Formy aktywności ruchowej przy muzyce - aerobik, TBC, joga. Ćwiczenia kształtujące sylwetkę z wykorzystaniem sprzętu fitness. Zespołowe gry sportowe - piłka nożna. Zajęcia aerobowe. Rodzaje	

ECTS).	zajęć aerobowych. Trening aerobowy i jego funkcje. Nauka i demonstracja techniki ćwiczeń. Zespołowe gry sportowe - piłka siatkowa. Tenis stołowy - nauka i doskonalenie wykonania podstawowych elementów technicznych. Elementy tańca towarzyskiego. Samba, cha-cha, rumba, salsa, jive, disco samba, rock'n'roll, walc angielski, tango, walc wiedeński, slow fox i quickstep. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne wsparte ćwiczeniami relaksacyjnymi. Zespołowe gry sportowe – koszykówka. Zespołowe gry sportowe - piłka ręczna. Badminton - nauka i doskonalenie podstawowych elementów technicznych. Futsal - nauka i doskonalenie techniki gry. Kształtowanie sprawności ruchowej oraz umiejętności technicznych przez gry i ćwiczenia ogólnorozwojowe.
Kierunkowe efekty uczenia się	Język obcy – Język angielski <i>Foreign Language – English</i> ECTS: 9
BPZ_UK01 BPZ_UK03 BPZ_UO02 BPZ_KR02	Liczba godzin poświęcona poszczególnym sprawnościom, umiejętnościom i podsystemom języka angielskiego będzie uzależniona od indywidualnych potrzeb grupy. Ogólny zakres leksykalny. Tematyka tekstów oraz zadań językowych w ramach nauki ogólnego języka obcego: Dane osobowe. Dom, mieszkanie, otoczenie. Życie codzienne, czas wolny, rozrywka. Podróżowanie i turystyka. Stosunki międzyludzkie. Zdrowie i higiena. Edukacja. Praca. Kultura. Sport. Nauka i technika. Świat przyrody. Zakupy i usługi. Żywnienie. Państwo i społeczeństwo. Język. Funkcje językowe. Rozwijanie różnych funkcji językowych, a w szczególności: opisywanie; opowiadanie; wyrażanie opinii; pytanie o informacje, udzielanie informacji; rozwiązywanie nieporozumień (wyjaśnianie); udzielanie rad, ostrzeżeń; telefonowanie; przeproszanie; wydawanie poleceń; wyrażanie prośb; instruowanie; zwroty grzecznościowe. Zagadnienia gramatyczne. Zagadnienia gramatyczne typowe dla poziomu B2. Sprawności językowe. Rozwijanie czterech podstawowych sprawności językowych w sposób częściowo zintegrowany: słuchanie, mówienie, czytanie, pisanie.
Kierunkowe efekty uczenia się	Język obcy – Język niemiecki <i>Foreign Language – German</i> ECTS: 9
BPZ_UK01 BPZ_UK03 BPZ_UO02 BPZ_KR02	Liczba godzin poświęcona poszczególnym sprawnościom, umiejętnościom i podsystemom języka niemieckiego będzie uzależniona od indywidualnych potrzeb grupy. Ogólny zakres leksykalny. Tematyka tekstów oraz zadań językowych w ramach nauki ogólnego języka obcego: Dane osobowe. Dom, mieszkanie, otoczenie. Życie codzienne, czas wolny, rozrywka. Podróżowanie i turystyka. Stosunki międzyludzkie. Zdrowie i higiena. Edukacja. Praca. Kultura. Sport. Nauka i technika. Świat przyrody. Zakupy i usługi. Żywnienie. Państwo i społeczeństwo. Język. Funkcje językowe. Rozwijanie różnych funkcji językowych, a w szczególności: opisywanie; opowiadanie; wyrażanie opinii; pytanie o informacje, udzielanie informacji; rozwiązywanie nieporozumień (wyjaśnianie); udzielanie rad, ostrzeżeń; telefonowanie; przeproszanie; wydawanie poleceń; wyrażanie prośb; instruowanie; zwroty grzecznościowe. Zagadnienia gramatyczne. Zagadnienia gramatyczne typowe dla poziomu B2. Sprawności językowe. Rozwijanie czterech podstawowych sprawności językowych w sposób częściowo zintegrowany: słuchanie, mówienie, czytanie, pisanie.
Kierunkowe efekty uczenia się	Metodologia badań naukowych <i>Methodology of Scientific Research</i> ECTS: 4
BPZ_WG05 BPZ_WK02 BPZ_UW02 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU02 BPZ_KK01 BPZ_KO02 BPZ_KR02	Nauki społeczne oraz metody i techniki badań społecznych. Cele badań społecznych. Umiejętność pracy zespołowej. Struktura procesu badawczego, w tym wstępne sformułowanie problemu, operacjonalizacja problematyki badawczej, przygotowanie narzędzi badawczych, pilotaż badań oraz dobór próby do badań. Formułowanie tez, hipotez, twierdzeń. Narzędzia badań społecznych – kwestionariusz ankiety, kwestionariusz wywiadu, badania eksperymentalne, badania jakościowe, badania ilościowe itp. Realizacja badań. Weryfikacja zgromadzonego materiału empirycznego, grupowanie i analiza. Wykorzystanie narzędzi informatycznych do obróbki danych. Formułowanie wniosków z przeprowadzonych badań. Etyka w badaniach społecznych.
2. KSZTAŁCENIE KIERUNKOWE	
Kierunkowe efekty uczenia się	Wprowadzenie do psychologii <i>Introduction to Psychology</i> ECTS: 5
BPZ_WG01 BPZ_WK02 BPZ_UW06	Wprowadzenie do nauki psychologii (główne szkoły i kierunki oraz ich porównanie). Psychologia jako dyscyplina naukowa - jej przedmiot, metody i cele. Etapy rozwoju psychicznego człowieka. Procesy spostrzegania. Procesy uwagi. Proces uczenia się i zapamiętywania. Myślenie i

BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO05 BPZ_KR02	inteligencja. Emocje i motywacja. Język i komunikowanie się. Różnice indywidualne, temperament i osobowość. Jednostka wobec społeczności. Zaburzenia zachowania. Psychologia jako dziedzina praktyki - praktyczne zastosowania psychologii w różnych obszarach życia. Procesy poznawcze: wrażenia, percepcja, uwaga. Procesy poznawcze: pamięć, myślenie, uczenie. Emocje: typologie, funkcje, znaczenie dla życia człowieka. Motywacja: rodzaje, funkcje, znaczenie dla życia człowieka. Osobowość - teoria Wielkiej Piątki, pomiar osobowości oraz znaczenie w wyjaśnianiu zachowań człowieka. Mechanizmy wpływu społecznego: przykłady eksperymentów społecznych i możliwych zastosowań wyników tych eksperymentów. Społeczne mechanizmy agresji, stereotypizacji, wykluczenia społecznego i sposoby przeciwdziałania im. Etyczne aspekty psychologii.
Kierunkowe efekty uczenia się	Genetyka <i>Genetics</i> ECTS: 4
BPZ_WG01 BPZ_UW02 BPZ_UK01 BPZ_UU02 BPZ_KK02 BPZ_KO02	Wprowadzenie do genetyki - historia genetyki, podstawowe pojęcia. Wprowadzenie do genetyki molekularnej – kwasy nukleinowe – rodzaje kwasów nukleinowych, budowa i funkcje kwasów nukleinowych. Replikacja DNA, ekspresja genów. Cykl komórkowy i podział komórki. Chromosomy – budowa i funkcje. Kariotyp człowieka. Mutacje chromosomowe. Prawa Mendla, typy dziedziczenia. Krzyżówki genetyczne. Prawa Morgana jako chromosomowa teoria dziedziczenia. Mutageneza – czynniki mutagenne. Rodzaje mutacji genowych. Choroby człowieka spowodowane nieprawidłową ilością chromosomów oraz nieprawidłową strukturą chromosomów. Charakterystyka wybranych chorób jednogenowych dziedziczonych autosomalnie dominująco, autosomalnie recesywnie. Charakterystyka wybranych chorób sprzężonych z chromosomem X. Choroby mitochondrialne człowieka. Choroby dziedziczone wieloczynnikowo. Genetyczne i molekularne podłoże chorób metabolicznych. Zaburzenia metabolizmu aminokwasów i białek. Zaburzenia przemiany metali ciężkich. Genetyczne przyczyny chorób lizosomalnych. Zaburzenia metabolizmu węglowodanów. Choroby peroksysomalne. Zaburzenia metabolizmu puryn. Zaburzenia metabolizmu lipidów. Podłoże genetyczne kwasic i defektów cyklu mocznikowego. Genetyczne podłoże nietolerancji pokarmowych. Nutrigenomika. Organizmy modyfikowane genetycznie (GMO). Transformacja nowotworowa. Predyspozycje genetyczne do choroby nowotworowej oraz wpływ czynników środowiskowych na jej rozwój.
Kierunkowe efekty uczenia się	Zoologia <i>Zoology</i> ECTS: 3
BPZ_WG02 BPZ_WK01 BPZ_UW01 BPZ_UK02 BPZ_UO02 BPZ_UU01 BPZ_KK03 BPZ_KO03 BPZ_KR01	Rozwój zoologii na przestrzeni dziejów, dorobek zoologów. Biologia komórki zwierzęcej, różnice pomiędzy komórką zwierzęcą a komórką roślinną. Systematyka świata organizmów żywych i ogólna charakterystyka poszczególnych królestw: wirusy, prokarioty – sinice i bakterie, eukarioty (pierwotniaki, grzyby, rośliny – glony, mszaki, paprotniki, nagonasienne i okrytonasienne, zwierzęta). Systematyka i ogólna charakterystyka najważniejszych typów i gromad w obrębie królestwa zwierząt: gąbki, jamochłony, robaki obłe, robaki płaskie, pierścienice, stawonogi (pajęczaki, skorupiaki, owady), mięczaki (małże, ślimaki, głowonogi), szkarłupnie, strunowce (kręgowce). Przystosowania ewolucyjne do środowiska i trybu życia wraz z omówieniem znaczenia dla działalności człowieka wybranych gromad i rzędów w obrębie podtypu kręgowców: ryby chrzęstnoszkieletowe, ryby kostnoszkieletowe, płazy, gady, ptaki, ssaki. Przystosowania ewolucyjne do środowiska i trybu życia wraz z omówieniem znaczenia dla działalności człowieka wybranych gromad i rzędów stawonogów i mięczaków (pajęczaki, owady, głowonogi). Rola wybranych gatunków zwierząt w ekosystemach. Zjawisko pasożytnictwa i symbiozy w świecie zwierząt – omówienie zjawisk, przykłady, znaczenie dla życia i zdrowia zwierząt i ludzi. Udomowienie wybranych gatunków i zmiany ewolucyjne wynikające z przystosowania się do życia u boku człowieka.
Kierunkowe efekty uczenia się	Dobrostan zwierząt <i>Animal Welfare</i> ECTS: 3
BPZ_WG03 BPZ_WK04 BPZ_UW05 BPZ_UK02 BPZ_UO02 BPZ_UU03 BPZ_KK05 BPZ_KO04 BPZ_KR05	Definicje dobrostanu w odniesieniu do zwierząt. Pięć wolności zwierząt. Wzajemny wpływ na siebie stanu zdrowia oraz dobrostanu zwierzęcia. Komfort i dobrostan fizyczny oraz psychiczny zwierzęcia. Wykorzystanie etogramu danego gatunku zwierząt do zaprojektowania dla niego optymalnych warunków utrzymania i użytkowania. Potrzeby gatunkowe psów, kotów, koni, gryzoni, królików, świń, przeżuwaczy i ptaków towarzyszących oraz sposoby ich zaspokojenia w kontekście zapewnienia tym zwierzętom dobrostanu. Czynniki podwyższające i obniżające poziom dobrostanu zwierząt. Stres i jego skutki fizyczne i psychiczne dla zdrowia i samopoczucia zwierzęcia. Konsekwencje niezapewnienia zwierzęciu dobrostanu. Korzyści z utrzymania dobrostanu zwierząt na wysokim poziomie. Normy prawne regulujące utrzymanie dobrostanu zwierząt w Polsce i Unii Europejskiej. Sposoby oceny poziomu dobrostanu zwierząt, wskaźniki dobrostanu zwierząt. Organy odpowiedzialne za nadzór nad dobrostanem zwierząt w Polsce:

	rodzaje, przykłady, zakres działalności, kompetencje i uprawnienia. Organizacje w Polsce i na świecie zajmujące się ochroną zwierząt i zapewnieniem im wysokiego stopnia dobrostanu. Zachowanie dobrostanu psów, kotów, koni, gryzoni, królików, świń, przeżuwaczy i ptaków towarzyszących w ich hodowli chowie i użytkowaniu.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Emocje i motywacja <i>Emotions & Motivation</i>	ECTS: 4
BPZ_WG06 BPZ_WK02 BPZ_UW08 BPZ_UK04 BPZ_UO01 BPZ_UU03 BPZ_KK02 BPZ_KO03 BPZ_KR01	Różne podejścia do zrozumienia emocji. Funkcje emocji. Mechanizmy mózgowe a emocje. Emocje i myślenie. Komunikowanie emocji. Zmiany cielesne i emocje. Rozwój emocji w dzieciństwie. Emocje w relacjach społecznych. Emocje w ujęciu międzykulturowym. Inteligencja emocjonalna. Motywacja. Autoanaliza – znaczenie samoświadomości w osiąganiu dobrostanu i satysfakcji w życiu (także zawodowym) i zapobieganiu wypaleniu zawodowemu. Zastosowanie wiedzy o emocjach i motywacji w udzielaniu pomocy w kryzysie psychologicznym. Podstawy psychologii emocji (e-learning): operacjonalizacja, teorie emocji, emocje w kryzysie, fazy rozwoju emocji. Emocje i motywacja u dzieci (e-learning): rozwój emocji, zaburzenia emocjonalne w perspektywie rozwojowej, emocje a przemoc wobec dzieci. Emocje osób dorosłych (e-learning): stres i radzenie sobie, inteligencja emocjonalna, zaburzenia neurorozwojowe, neuropsychologiczne i behawioralne a emocje. Psychologia motywacji (e-learning): motywacja w kontekstach indywidualnych, zawodowych, interpersonalnych i społecznych, pomiar motywacji. Terminologia zjawisk popędowo-emocjonalnych. Klasyfikacja popędów. Subiektywny i obiektywny aspekt emocji. Podział emocji na pozytywne i negatywne. Fizjologiczne i behawioralne przejawy emocji. Emocje nabyte. Biologiczne znaczenie emocji. Pojęcie instynktu. Instynkty otwarte i zamknięte. Fazy i etapy zachowania instynktowego. Neuroanatomiczne podłoże czynności popędowo-emocjonalnych. Nastrój: definicja pojęcia, pojęcia komfortu i dyskomfortu psychicznego. Stany motywacyjne jako wytłumaczenie zachowań zwierząt. Wartość zrozumienia motywacji zwierząt domowych. Stany motywacyjne i organizacja zachowania zwierząt: właściwości silnie motywowanych zachowań, efekty wewnętrznej i zewnętrznej stymulacji na stany motywacyjne. Konceptualizacja systemów motywacyjnych i badanie mechanizmów neurologicznych u zwierząt. Powiązanie koncepcji motywacji i emocji. Wartość zrozumienia motywacji dla zapewnienia zwierzętom dobrostanu poprzez promowanie pozytywnych emocji i unikanie emocji negatywnych. Motywacja i etologia stosowana: niezaspokojone motywacje i niski poziom dobrostanu zwierząt, zrozumienie chronicznych zmian zachowania, motywacyjne podstawy zachowań stereotypowych, anhedonia i niski poziom dobrostanu zwierząt. Znaczenie relacji człowiek-zwierzę dla dobrostanu zwierząt.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Biologiczne podstawy zachowania <i>Biological Psychology</i>	ECTS: 4
BPZ_WG06 BPZ_WK03 BPZ_UW01 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU03 BPZ_KK01 BPZ_KO02 BPZ_KR01	Elementy strukturalne układu nerwowego. Czynność neuronu. Budowa układu nerwowego. Narząd wzroku. Właściwości optyczne i recepcyjne narządu wzroku. Percepcja wzrokowa. Zmysł słuchu. Percepcja czucia z mechanoreceptorów skóry. Zmysł powonienia. Zmysł smaku. Organizacja czynnościowa ośrodkowego układu nerwowego. Sen. Czucie bólu. Zdobywanie i unikanie. Układ limbiczny. Odruchy. Odruchy i napięcie mięśniowe. Korowe ośrodki ruchowe. Półkule mózgu. Droga ruchowa. Pamięć. Neuroprzekaźniki. Pęcherzyki synaptyczne. Przekaznictwo aminokwasami. Przekaznictwo cholinergiczne. Przekaznictwo dopaminergiczne. Przekaznictwo serotoninergiczne. Przekaznictwo noradrenergiczne. Przekaznictwo peptyderygiczne. Czynność gruczołów wewnątrzwydzielniczych. Rytmika czynności fizjologicznych: rodzaje rytmów biologicznych, podstawowe pojęcia i terminologia, synchronizacja rytmów rozrodczych u zwierząt (m. in. u koni - samicy sezonowo poliestralnych), regulacja sezonowej wymiany sierści, neurofizjologiczny mechanizm sterowania rytmem okołodobowym (rytmika czuwania i snu u różnych gatunków zwierząt, fazy snu i ich przebieg u różnych gatunków zwierząt). Neuroanatomiczne podłoże czynności popędowo-emocjonalnych. Pobieranie pokarmu: optymalne żerowanie, adaptacja zwierząt do różnych warunków zdobywania pokarmu. Głód i sytość. Rytmika pobierania pokarmu. Rola sygnałów z przewodu pokarmowego. Walki w świecie zwierząt: agresja a zachowania agonistyczne, obrona terytorium. Ochrona przed niebezpieczeństwem: ochrona bierna, zachowanie w przypadku ryzyka spotkania z napastnikiem, ochrona czynna, ucieczka, samoobrona. Neurofizjologiczny mechanizm agresji i czynności obronnych: pobudzanie i hamowanie agresji, wyzwalanie i hamowanie czynności obronnych. Agresywność a hormony. Synchronizacja czynności rozrodczych. Systemy kojarzeń. Wybór partnera seksualnego. Rola hormonów w regulacji popędu płciowego u zwierząt.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Procesy poznawcze <i>Cognitive processes</i>	ECTS: 4
BPZ_WG02	Wprowadzenie do psychologii poznawczej. Przedmiot zainteresowań psychologii poznawczej.	

BPZ_WK01 BPZ_UW02 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO02 BPZ_KR02	podstawowe założenia i paradygmat. Definicja i przetwarzanie informacji. Mózgowe podłoże procesów poznawczych. Reprezentacje umysłowe i pojęcia. Percepcja. Uwaga, funkcje wykonawcze. Kontrola poznawcza. Pamięć. Problemy z zakresu rozumowania i myślenia. Podejmowanie decyzji i wydawanie sądów. Rozwiązywanie problemów. Wybrane zagadnienia z zakresu psycholingwistyki. Mechanizmy i rodzaje uczenia się u zwierząt: uczenie się percepcyjne, uczenie się asocjacyjne, habituacja, powstawanie odruchów warunkowych i bezwarunkowych, warunkowanie klasyczne i instrumentalne, kontrwarunkowanie. Pamięć i przykłady jej funkcjonowania u różnych gatunków zwierząt: pamięć sensoryczna i pamięć krótkotrwała, pamięć operacyjna, pamięć długotrwała, ślad pamięciowy. Temperament – czym jest i co określa, biotonus, z czego wynikają różnice w zachowaniu zwierząt. Charakter – czym jest i jak się kształtuje. Ostateczna regulacja zachowań. Osobowość: czym jest i jak się kształtuje, inwentarz osobowości NEO-FFI Paula Costy i Roberta Mc Crae Wielka Piątka Big Five - pięć czynników, tzw. wymiarów osobowości i ich adaptacja do określania osobowości zwierząt, syndrom behawioralny, sposoby badania osobowości u zwierząt, cechy (wymiar) o największym znaczeniu charakteryzujące osobowość zwierzęcia, testy osobowości u zwierząt i ich zastosowanie/przydatność na przykładzie psów i koni. Wpływ udomowienia na procesy poznawcze psów. Podstawowe różnice w zachowaniu psa i wilka. Rozwój cech poznawczych psa - zmiany w ontogenezie, sposoby badania zdolności poznawczych psów, przydatność wyników badań nad procesami poznawczymi psów, sposoby rozwoju zdolności poznawczych u zwierząt. Zaburzenia poznawcze u starszych zwierząt: objawy, diagnostyka, postępowanie ze zwierzętami dotkniętymi demencją, przeciwdziałanie rozwojowi zaburzeń poznawczych u starszych zwierząt. Teoria umysłu: znaczenie terminu, dlaczego warto badać teorię umysłu u zwierząt, sposoby badania teorii umysłu u zwierząt. Pozostałe „okna” przez które można próbować badać umysł zwierząt (istota, sposób badania, aktualny stan wiedzy): komunikacja społeczna i posługiwanie się językiem, wytwarzanie i używanie narzędzi, mentalne podróże w czasie, kompetencje numeryczne, świadomość i samoświadomość. Charakterystyka zdolności poznawczych psa, kota i świni.
Kierunkowe efekty uczenia się	Etologia <i>Ethology</i> ECTS: 4
BPZ_WG02 BPZ_WK03 BPZ_UW05 BPZ_UK02 BPZ_UO01 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO03 BPZ_KR01	Pojęcie etologii i jej początki, przedmiot badań etologicznych. Etologia jako nauka obiektywistyczna. Różne podejścia do studiów nad zachowaniem się zwierząt. Opis zachowań jako ważny cel etologii. Badania nad zachowaniem zwierząt i ich zastosowanie. Metody badań etologicznych, metody pomiaru i analizy zachowań. Konstruowanie etogramu. Badania nad złożonymi zachowaniami się zwierząt i stanowiska w badaniach nad złożonymi zachowaniami zwierząt. Relacja osobnik-jego środowisko. Etologiczna teoria uwarunkowań przyczynowych zachowania. teoria instynktu K. Lorenza i N. Tinbergena, 1976 r. Rozwój osobniczy zwierzęcia i czynniki zachowania działające w trakcie ontogenezy. Plastyczność i elastyczność behawioralna. Osiągnięcia etologów. Pojęcie zachowania. Formy zachowania. Akty ruchowe. Cele przejawiania zachowań. Genetyczne i środowiskowe wpływy na zachowanie zwierząt. Ewolucja zachowania. Funkcja zachowań. Udomowienie i jego behawioralne skutki. Związki stresu i zachowania się zwierząt. Adaptacyjne granice zachowań. Potrzeby behawioralne i etogram. Zachowania socjalne i reprodukcyjne. Socjalizacja i imprinting. Zachowania związane z zabawą, zabawa jako podstawowy czynnik dobrostanu kształtujący prawidłowe zachowania psychosomatyczne i socjalne zwierząt. Etogram konia, psa, kota i świni: pochodzenie i udomowienie, porządek dnia, zachowania społeczne i komunikacja, zachowania rozrodcze, związek między kłaczą a źrebieniem, zachowania pokarmowe, zachowania podczas picia, zachowania związane z odpoczynkiem, zachowania ruchowe, zachowania wydalinicze i znakowanie terytorium, zachowania komfortowe, zachowania zabawowe, ciekawość i zachowania eksploracyjne. Wybrane elementy etogramu bydła, małych przeżuwaczy i ptactwa domowego oraz anomalie behawioralne związane z warunkami chowu i hodowli.
Kierunkowe efekty uczenia się	Anatomia i fizjologia zwierząt <i>Anatomy & Physiology of Animals</i> ECTS: 4
BPZ_WG13 BPZ_WK01 BPZ_UW08 BPZ_UK01 BPZ_UU01 BPZ_UU03 BPZ_KK02 BPZ_KO02 BPZ_KR05	Zastosowanie wiedzy z zakresu anatomii i fizjologii w pracy behawiorysty-psychologa zwierząt. Cytologia: morfologia i fizjologia komórki zwierzęcej, potencjał błonowy komórki. Anatomia i fizjologia tkanek i narządów: ogólne dane o tkankach, narządach i błonach tkankowych, tkanka nabłonkowa, tkanka łączna i podporowa, tkanka mięśniowa i fizjologia wysiłku fizycznego, krew, serce i układ krążenia, układ limfatyczny, narządy oddechowe i układ oddechowy, wymiana gazowa i transport gazów oddechowych, narządy układu pokarmowego i fizjologia procesów trawienia, narządy układu moczowego i fizjologia procesów wydalania, narządy płciowe i fizjologia procesów rozrodczych, skóra i jej wytwory, układ nerwowy, analiza funkcjonalna różnych obszarów mózgu, fizjologia przewodzenia impulsów nerwowych, procesy pobudzania i hamowania, neuroprzekazniki i ich rola w organizmie, narządy zmysłów, fizjologia i rola bólu, układ wydzielania wewnętrznego, hormony i rola poszczególnych hormonów w organizmie, pojęcie i znaczenie homeostazy, wpływ hormonów na zachowanie się zwierzęcia, mechanizmy

	obrony organizmu przed zakażeniem.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Praktyka zawodowa I-III <i>Internship I-III</i>	ECTS: 12
BPZ_WG12 BPZ_WK05 BPZ_UW05 BPZ_UK04 BPZ_UO02 BPZ_UU03 BPZ_KK05 BPZ_KO06 BPZ_KR04	Praktyka zawodowa I, II - obserwacyjno-uczestnicząca i Praktyka III Praktyczna wiedza z zakresu prowadzenia działalności związanej z hodowlą i/lub chowem i/lub użytkowaniem i/lub terapią zwierząt i/lub animaloterapią. Praktyczne wykorzystanie umiejętności z dziedziny behawiorystyki i psychologii zwierząt. Obserwacja zachowań typowych dla danego gatunku zwierząt i rozpoznawanie zachowań odbiegających od normy. Obserwacja wpływu określonej formy chowu/hodowli/użytkowania/postępowania ze zwierzęciem na jego zachowanie. Ocena poziomu dobrostanu zwierzęcia, w tym możliwości realizowania przez niego potrzeb gatunkowych. Funkcjonowanie w zespole zajmującym się hodowlą i/lub chowem i/lub użytkowaniem i/lub szkoleniem i/lub terapią zwierząt i/lub animaloterapią: poznanie zasad BHP, dobrych praktyk oraz etyki i kultury danej grupy zawodowej, doskonalenie zdolności interpersonalnych niezbędnych do efektywnej współpracy z innymi członkami zespołu, nauka i doskonalenie praktycznych umiejętności z zakresu danej dziedziny. Świadomość granic własnych kompetencji zawodowych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Profilaktyka i choroby zwierząt <i>Animal Diseases & Disease Prevention</i>	ECTS: 5
BPZ_WG08 BPZ_WG13 BPZ_WK04 BPZ_UW10 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU03 BPZ_KK04 BPZ_KR05	Pojęcie choroby, choroba jako naruszenie homeostazy organizmu. Fizjologiczne mechanizmy utrzymania homeostazy. Stan zapalny: patofizjologia, rola w organizmie, skutki. Ból i stres: mechanizm procesów zachodzących w organizmie i ich wpływ na zdrowie zwierzęcia i jego kondycję psychiczną. Wpływ udomowienia na występowanie schorzeń u zwierząt: warunki utrzymania, użytkowanie. Choroby cywilizacyjne zwierząt. Stan zdrowia zwierzęcia a jego dobrostan. Wpływ somatycznych zaburzeń zdrowia na stan psychiczny zwierzęcia. Choroby o podłożu psychogennym. Wybrane schorzenia psów, kotów, koni, gryzoni, królików, świń, przeżuwaczy i ptaków - przyczyny, patogenez, objawy, diagnostyka, postępowanie lecznicze, profilaktyka: serce i układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy i choroby o podłożu żywieniowym, układ moczowy, układ rozrodczy, skóra i jej wytwory, układ nerwowy, układ endokrynnny. Choroby zakaźne. Zoonozy: wybrane choroby, ich objawy, patogenez i postępowanie. Choroby pasożytnicze: ekto- i endopasożyty. Badania kontrolne zwierząt. Profilaktyka weterynaryjna: szczepienia, profilaktyka przeciw pasożytnicza, żywieniowa i dotycząca warunków utrzymania. Możliwości i ograniczenia współczesnej medycyny weterynaryjnej. Współpraca behawiorysty-psychologa zwierząt z lekarzem weterynarii i zoofizjoterapeutą.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Problemy behawioralne psów <i>Behavioural Problems of Dogs</i>	ECTS: 3
BPZ_WG07 BPZ_WK02 BPZ_UW01 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO03 BPZ_KR03	Podstawowe wymagania i potrzeby behawioralne psów. Zachowanie niepożądane a zaburzenie zachowania u psów: definicje, różnice, przykłady. Zapobieganie niepożądanym zachowaniom u psów. Wpływ chorób somatycznych na występowanie u psów zaburzeń zachowania, przykłady chorób somatycznych przebiegających z objawami behawioralnymi. Wprowadzenie do zaburzeń behawioralnych psów: rozwój, pobieranie pokarmu, zachowania związane z piciem, zachowania łowieckie, agresja, oddawanie moczu i kału, zachowania związane z pielęgnacją ciała, komunikacja, eksploracja, nastroj, zdolności poznawcze, emocje, objawy neurovegetatywne, więzi społeczne i hierarchia, system społeczno-środowiskowy. Diagnostyka problemów behawioralnych psów: identyfikacja objawów, diagnoza różnicowa chorób somatycznych, ilościowy i jakościowy opis objawów, kryteria diagnostyczne najważniejszych zaburzeń psychicznych psów. Test charakteru psa. Lęk, strach, fobia: behawioralne oznaki strachu, ogólne zmiany behawioralne u zwierząt narażonych na przewlekły stres, zaburzenie lękowe, problemy związane z rozłąką. Agresja: ocena zagrożenia, rodzaje agresji, przewidywalność agresji, agresja wobec ludzi, agresja wobec innych psów, agresja wobec innych gatunków zwierząt. Zachowania destrukcyjne. Wokalizacja. Nadaktywność. Brudzenie w domu moczem i kałem. Znakowanie moczem. Depresja. Zachowania repetytywne i stereotypowe. Zaburzenia zachowania u starych psów: objawy zaburzeń poznawczych, starzenia się mózgu, zespół zaburzeń poznawczych. Główne strategie terapeutyczne problemów behawioralnych psów. Profilaktyka problemów behawioralnych psów.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Hodowla zwierząt <i>Animal breeding</i>	ECTS: 3
BPZ_WG04	Definicje chowu, hodowli i powiązanych z nimi pojęć. Gatunki zwierząt hodowanych i chowanych	

BPZ_WK03 BPZ_UW05 BPZ_UK04 BPZ_UO01 BPZ_UU03 BPZ_KK04 BPZ_KO04 BPZ_KR05	w Polsce. Etapy pracy hodowlanej. Selekcja zwierząt przeznaczonych do rozrodu. Związki zrzeszające hodowców poszczególnych gatunków zwierząt. Współczesne rasy psów spotykanych w Polsce. Charakterystyka (legalnych i nielegalnych) systemów utrzymania psów: domowy, łańcuchowy, kojcowy. Charakterystyka sposobów użytkowania psów w Polsce i na świecie: do towarzysztwa, sportowe, terapeutyczne, pasterskie, służbowe, obronne, stróżujące, rozrywkowe. Regulacje prawne dotyczące hodowli psów rasowych. Problem nielegalnych hodowli psów i ich skutki dla zwierząt. Rasy kotów współcześnie spotykanych w Polsce. Koty wychodzące a niewychodzące: porównanie obu sposobów chowu, ich wady i zalety. Stworzenie kotom niewychodzącym optymalnych warunków utrzymania. Rodzaje koniowatych, rasy i typy koni utrzymywanych w Polsce. Charakterystyka systemów utrzymania koniowatych: rezerwatowy, wolnowybiegowy, boksowy, stanowiskowy, mieszany. Charakterystyka współczesnych sposobów użytkowania koniowatych: wierzchowe, zaprzęgowe, juczne, terapeutyczne, sportowe, rekreacyjne, rozrywkowe. Charakterystyka systemów utrzymania i sposobów użytkowania wybranych zwierząt gospodarskich, w tym bydła, trzody chlewnej, alpak, drobiu, zwierząt futerkowych. Potencjał wybranych zwierząt gospodarskich jako zwierząt towarzyszących. Charakterystyka systemów utrzymania i wykorzystywania udomowionych gryzoni i zajęczaków, udomowionych ptaków (w tym ptaków egzotycznych), płazów, gadów i ryb oraz zwierząt nieudomowionych. Nielegalne praktyki w chowie, hodowli i użytkowaniu zwierząt i sposoby przeciwdziałania im. Ogrody zoologiczne – cele działalności, organizacja pracy, optymalne warunki dla zwierząt, bezpieczeństwo ludzi i zwierząt. Sklepy zoologiczne – organizacja pracy, optymalne warunki dla zwierząt, bezpieczeństwo ludzi i zwierząt. Problem bezdomności zwierząt i sposoby jego rozwiązywania. Schroniska dla bezdomnych zwierząt – cele działalności, optymalne warunki dla zwierząt, organizacja pracy, bezpieczeństwo ludzi i zwierząt, organizacja i przeprowadzanie procesu adopcyjnego. Rola behawiorysty-psychologa zwierząt w chowie, hodowli i użytkowaniu zwierząt.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Etyka kontaktów ze zwierzętami i postawy ludzi wobec zwierząt <i>Ethics of contact with animals and human attitudes towards animals</i>	ECTS: 3
BPZ_WG03 BPZ_WK05 BPZ_UW06 BPZ_UK02 BPZ_UO02 BPZ_UU01 BPZ_KK05 BPZ_KO01 BPZ_KR01	Etyczne aspekty dobrostanu zwierząt. Stosunek człowieka wobec zwierząt w starożytności na przykładzie myśli m. in.: Arystotelesa, Platona, Porfiriusza z Tyru. Zwierzęta w religiach świata. Status moralny zwierząt w myśli chrześcijańskiej, stanowiska m. in. św. Augustyna, św. Tomasza z Akwinu i papieża Jana Pawła II. Braterstwo ludzi i zwierząt według św. Franciszka z Asyżu. Myśl Kartezjusza i jego mechanistyczne postrzeganie świata zwierzęcego, konsekwencje, wiwisekcje. Myśl J. J. Rousseau i przyznanie zwierzętom ograniczonego statusu moralnego, prawo naturalne i jego zastosowanie wobec zwierząt. Myśl I. Kanta i jego wyłączna podmiotowość moralna człowieka a stosunek do zwierząt. Myśl M. de Montaigne i jego wezwanie do okazywania dobroci zwierzętom. Myśl J. Bentham i jego stanowisko propagujące przypisanie zwierzętom statusu moralnego. Teoria K. Darwina i przewrót darwinowski: nowoczesne rozumienie przyrody, wpływ na etykę podejścia człowieka do zwierząt. Stosunek do zwierząt w stanowiskach współczesnych myślicieli, m. in.: A. Schweitzer i jego etyka „szacunku dla życia”, P. Singer i jego filozoficzne uzasadnienie postulatów szacunku dla interesów zwierząt, T. Regan i jego teza o posiadaniu przez zwierzęta własnych, podmiotowych uprawnień moralnych, K. Szymborski i stanowisko dotyczące inteligencji zwierząt, J. Białocerkiewicz i potrzeba uznania praw zwierząt, J. Reichel i jego potrzeba stworzenia nowej etyki, która rozszerzałaby zbiór bytów posiadających przedmiotowe prawa moralne także na byty pozaludzkie gwarantując możliwość rozpoczęcia rozważań dotyczących obowiązków moralnych człowieka wobec zwierząt i całego systemu życia na Ziemi, H. Juros i odpowiedzialna wolność i świadomość ekologiczna człowieka, J. Derrida i jego refleksje nad zwierzęciem i ludzkimi wobec niego zobowiązaniami. Posthumanizm w praktyce: dlaczego szacunek wobec zwierząt powinien być normą moralną. Dobrostan zwierząt w ujęciu hedonistycznej i racjonalistycznej strategii przyznawania im statusu moralnego. Animal studies: obszar badań, historia rozwoju, metodologia, współczesne kierunki badań. Czy jest możliwy uwspólniony dobrostan ludzi i innych zwierząt. Etyczne aspekty eksploatacji zwierząt w produkcji zwierzęcej, doświadczeniach na zwierzętach (w tym rola i funkcjonowanie komisji etycznej w doświadczeniach na zwierzętach), sporcie, rekreacji, rozrywce i więzieniu zwierząt dla przyjemności posiadania lub/i wrażeń estetycznych. Wegetarianizm i weganizm jako sprzeciw wobec instrumentalnego traktowania zwierząt i zadawania im zbędnego cierpienia, dyskusja społeczna, kontrowersje. Działania środowisk proekologicznych i prozwierzęcych i ich odbiór społeczny. Różne postawy ludzi wobec myślistwa i wędkarstwa. Kulturowe i etyczne uwarunkowania relacji człowiek-zwierzę: zwierzę jako „przyjaciel” człowieka, zwierzę jako przedmiot uczuć w etyce, zmiana terminologii w wypowiedziach językowych i towarzysząca temu zmiana terminologii używanej w dyskusjach. Przyczyny złego traktowania zwierząt przez ludzi. Zaburzenia psychiczne ludzi jako jedno ze źródeł zadawania zwierzętom cierpienia. Obrazy zwierząt i relacji człowiek-zwierzę w literaturze i sztuce. Rola literatury i sztuki w kształtowaniu postaw ludzi wobec zwierząt. Etyka wykonywania zawodu behawiorysty-psychologa zwierząt, możliwe dylematy moralne i etyczne. Eutanazja zwierzęcia jako źródło dylematów etycznych i moralnych: teoria hedonizmu, teoria preferencji, teoria perfekcjonizmu.	

Kierunkowe efekty uczenia się	Podstawy wychowania i szkolenia zwierząt <i>Fundamentals of Animal Husbandry & Training</i>	ECTS: 5
BPZ_WG09 BPZ_WK04 BPZ_UW04 BPZ_UK02 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK01 BPZ_KO03 BPZ_KR01	Sylwetka trenera i szkoleniowca zwierząt: pożądane i niepożądane cechy, możliwości poszerzania swoich kompetencji zawodowych. Ewolucja poglądów i metod stosowanych w dziedzinie wychowania i szkolenia zwierząt. Uwarunkowania psychiczne i fizyczne oraz potencjał szkoleniowy wybranych gatunków zwierząt utrzymywanych w otoczeniu człowieka, m. in.: psów, kotów, koni, gryzoni, świń, alpak. Ocena czy zwierzę wykazuje możliwości do szkolenia: zdolność fizyczna, zdolność psychiczna. Wybór zwierzęcia, wybór hodowcy, ocena behawioralna i osobowościowa zwierzęcia, ocena kwalifikacji zwierzęcia w odniesieniu do jego planowanej przyszłości. Wiek zwierzęcia i stopień jego rozwoju psychofizycznego a jego możliwości treningowe i szkoleniowe. Definiowanie celu szkolenia. Uwaga zwierzęcia: sposoby zwracania i utrzymywania uwagi zwierzęcia w trakcie szkolenia, poziom uwagi zwierzęcia w zależności od jego etapu rozwoju psychicznego. Wpływ temperamentu, charakteru i osobowości zwierzęcia na procesy wychowania i szkolenia, dobór właściwej metody szkoleniowej do indywidualnych potrzeb i możliwości zwierzęcia. Zastosowanie i przykłady form uczenia się asocjacyjnego (warunkowanie sprawcze i warunkowanie klasyczne) oraz nieasocjacyjnego (habitacja i odwrażliwianie). Zachowanie sprawcze, pozytywne wzmocnienie, negatywne wzmocnienie, pozytywna kara, negatywna kara, bodziec pomostowy na przykładzie klikera, subiektywna wartość bodźców, efekt różnicującego wyniku, brak nagrody jako forma kary, wygaszanie jako utrata wzmocnionego skojarzenia, niezamierzone wzmocnianie, różnice między karą a negatywnym wzmocnieniem, problem „łagodnej kary”, typowe problemy związane ze wzmocnieniem pozytywnym, kontrola bodźcowa i bodźce różnicujące. Mechanizm hamowania utajonego: charakterystyka zjawiska i jego wpływ na proces szkoleniowy, zastosowanie. Zanik reakcji: zapominanie, wygaszanie, przeciwwarunkowanie, dyshabitacja wywołana stresem. Zależność i styczność szkolenia i ich wpływ na efektywność procesu szkoleniowego. Generalizacja bodźca: definicja, metody jej osiągnięcia. Monitorowanie programu szkoleniowego: sposób, współczynnik błędu/powodzenia, częstotliwość, czas trwania, opóźnienie. Etyka wychowania i szkolenia zwierząt. Zagrożenia dla dobrostanu zwierzęcia związane ze stosowanymi technikami wychowania i szkolenia. Zasady bezpieczeństwa otoczenia zwierzęcia i samego zwierzęcia na etapie wychowania i szkolenia: zagrożenia, przyczyny, zapobieganie, postępowanie w sytuacjach kryzysowych. Praca z opiekunem zwierzęcia. Edukacja opiekunów zwierząt w zakresie wychowania i szkolenia ich zwierząt. Współpraca trenera zwierzęcia z jego opiekunem. Okres odstawienia zwierzęcia od matki jako krytyczny czas w jego życiu: optymalny wiek i metody postępowania dla wybranych gatunków zwierząt, często popełniane błędy, konsekwencje bliskie i odległe zbyt wczesnego lub nieprawidłowego odstawienia. Etapy rozwoju psychicznego i fizycznego szczenięcia, rodzaje i wybór właściwych metod treningowych, kształtowanie psich zachowań. Socjalizacja szceniąt i zajęcia psiego przedszkola: cele i zalety psiego przedszkola, organizacja, rola trenera, wybór tematów do omówienia w trakcie zajęć z opiekunami szczeniąt, budowanie pewności siebie szczenięcia, asertywność szczenięcia. Zapobieganie i rozwiązywanie problemów najczęściej występujących u szceniąt: brudzenie, gryzienie, obskakiwanie ludzi, niedyscyplinowanie, żucie i drapanie. Przyzwyczajanie szczenięcia do zabiegów pielęgnacyjnych i weterynaryjnych. Szkolenie z zakresu posłuszeństwa: cele, stosowane metody. Problemy często pojawiające się podczas szkolenia psa: etiologia, prezentacja, postępowanie. Wprowadzenie nowych psów do domu. Etapy rozwoju psychicznego i fizycznego kocięcia, okres socjalizacji z innymi kotami, okres intensywnej socjalizacji z człowiekiem, socjalizacja z innymi gatunkami zwierząt. Trening kociąt: wyznaczenie granic i określenie jakie zachowania są akceptowalne, a jakie nie. Przyzwyczajanie kocięcia do zabiegów pielęgnacyjnych i weterynaryjnych. Nauka korzystania z kuwety. Kocie przedszkole jako program wczesnej socjalizacji, treningu i edukacji: cele, organizacja, struktura zajęć, tematyka zajęć. Zachowania problemowe kociąt (etiologia, postępowanie lub jego brak): żywiołowa zabawa, agresja w zabawie, problemy z zachowaniem czystości, agresja wywołana głaskaniem lub dotykiem agresja na tle lękowym. Wprowadzanie nowych kotów do domu. Wprowadzanie psów i/lub kotów do domu, w którym mieszkają małe dzieci i dzieci do domu, w którym mieszkają psy i/lub koty. Etapy rozwoju psychicznego i fizycznego żrebięcia, proces wdrukowania, wychowawcza rola stada, socjalizacja z człowiekiem, socjalizacja z innymi gatunkami zwierząt. Wczesne szkolenie żrebiąt: cele, technika, korzyści, ryzyko, ograniczenia, zasady bezpieczeństwa. Przyzwyczajanie żrebięcia i młodego konia do zabiegów pielęgnacyjnych i weterynaryjnych: czyszczenie, następowanie, podnoszenie kończyn, dotykanie wrażliwych części ciała. Szkolenie z zakresu posłuszeństwa: reagowanie na podstawowe komendy, prowadzenie na uwiąz, wiązanie. Ustalanie hierarchii pomiędzy koniem a człowiekiem, ustalanie granic co można koniowi robić, a czego robić nie można. Zachowania niepożądane u żrebiąt (etiologia, postępowanie): gryzienie, kopanie, koń nie pozwala się złapać, koń nie pozwala się prowadzić. Problemy często pojawiające się podczas szkolenia konia: etiologia, prezentacja, postępowanie. Wprowadzanie nowych koni do stada. Obciążenia fizyczne i psychiczne zwierząt poddawanych treningowi i/lub szkoleniu: rodzaje i przykłady, główne stresory, sposoby rozpoznawania negatywnych skutków fizycznych i psychicznych treningu i/lub	

	szkolenia i dalsze postępowanie, profilaktyka przeciążenia fizycznego i psychicznego zwierząt poddawanych treningowi i/lub szkoleniu – dobór odpowiednich metod treningowych i ich stosowanie.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Żywnienie zwierząt <i>Animal Nutrition</i>	ECTS: 5
BPZ_WG04 BPZ_WK03 BPZ_UW05 BPZ_UK04 BPZ_UO01 BPZ_UU03 BPZ_KK02 BPZ_KO01 BPZ_KR05	Składniki odżywcze, ich rola w organizmie, źródła pokarmowe, trawienie, wchłanianie, metabolizm, skutki niedoboru i nadmiaru: węglowodany, tłuszcze, białko, witaminy, minerały, woda. Prebiotyki, probiotyki i postbiotyki. Substancje antyżywnieniowe obecne w paszy i karmie. Suplementy diety: rodzaje, wskazania i przeciwwskazania. Zapotrzebowanie pokarmowe różnych gatunków zwierząt: psów, kotów, koni, gryzoni, królików, świń, przeżuwaczy i ptaków towarzyszących. Żywnienie na różnych etapach życia zwierzęcia. Karmy i pasze: rodzaje, skład, strawność, technologia wytwarzania, wskazania i przeciwwskazania do stosowania, ocena jakości. Diety stosowane u zwierząt: rodzaje, przykłady, wskazania i przeciwwskazania. Żywnienie zwierząt chorych: alergię i nietolerancję pokarmową, schorzenia układu pokarmowego, wydalniczego, sercowo-naczyniowego i in. Systemy zadawania karmy i paszy u różnych gatunków zwierząt. Psychologia żywienia różnych gatunków zwierząt. Ocena masy ciała u różnych gatunków zwierząt (m. in. BCS, CNS u koni). Nadwaga i otyłość u zwierząt: przyczyny, skutki, zasady postępowania dietetycznego, zapobieganie. Zastosowanie ziół w żywieniu zwierząt. Ocena jakości paszy i karmy (w tym m. in. obecnie obowiązujące normy).	
Kierunkowe efekty uczenia się	Podstawy pomocy psychologicznej <i>Basics of Psychological Counseling</i>	ECTS: 5
BPZ_WG05 BPZ_WK05 BPZ_UW06 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU01 BPZ_KK03 BPZ_KO05 BPZ_KR03	Emocje człowieka generowane w kontakcie ze zwierzęciem. Omówienie najczęściej występujących w populacji ludzi problemów natury psychicznej ze zwróceniem szczególnej uwagi na grupy osób, z którymi pracuje behawiorysta – psycholog zwierząt (m. in. pacjenci animaloterapii, opiekunowie zwierząt, osoby zawodowo pracujące ze zwierzętami): rozpoznawanie i postępowanie z tego typu pacjentem lub klientem. Pierwsza pomoc psychologiczna: definicja, cele, znaczenie, rodzaje i rozpoznawanie u człowieka stanów wymagających udzielenia pierwszej pomocy psychologicznej, zakres działań możliwych do podjęcia przez behawiorystę-psychologa zwierząt, techniki udzielania pierwszej pomocy psychologicznej (aktywne słuchanie, wsparcie werbalne i niewerbalne, normalizacja reakcji). Rozpoznawanie u ludzi stanów wymagających konsultacji z psychologiem i/lub psychiatrą. Relacja behawiorysty-psychologa zwierząt z opiekunem zwierzęcia. Kontakt z opiekunem zwierzęcia w sytuacji problemowej, umiejętność słuchania, formułowania pytań na wrażliwe tematy. Wsparcie psychiczne udzielane przez behawiorystę-psychologa zwierząt opiekunowi w procesie terapii jego zwierzęcia i w trudnych momentach związanych z opieką nad zwierzęciem, np. wynikających z jego nieuleczalnej choroby, eutanazji. Współpraca behawiorysty-psychologa zwierząt z psychologiem i/lub psychiatrą prowadzącym pacjenta animaloterapii lub opiekuna zwierzęcia poddawanego terapii. Postawy agresywne u opiekuna zwierzęcia wobec zwierzęcia i innych ludzi: przyczyny, rozpoznawanie, postępowanie, profilaktyka. Psychiczna higiena pracy behawiorysty-psychologa zwierząt: obciążenia psychiczne wynikające z pracy w zawodzie, umiejętność radzenia sobie ze stresem, rozpoznawanie u siebie stanów wymagających wizyty u psychologa i/lub psychiatry, zapobieganie syndromowi wypalenia zawodowego. Stres, negatywne emocje i kryzys w pracy behawiorysty-psychologa zwierząt: rozpoznawanie i postępowanie.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Metody ilościowe-statystyka <i>Introduction to statistic</i>	ECTS: 4
BPZ_WG14 BPZ_WK03 BPZ_UW03 BPZ_UK04 BPZ_UO01 BPZ_UU02 BPZ_KK02 BPZ_KO02 BPZ_KR02	Cele statystyki - Opis i wnioskowanie statystyczne zmienne i ich pomiar, zmienne dyskretne i ciągłe, skale pomiarowe, przykłady zmiennych i sposobów ich mierzenia. Opis statystyczny, statystyki opisowe - Miary tendencji centralnej, miary rozproszenia, częstości, tabele krzyżowe, własności rozkładu - kurtoza, skośność, obliczanie średniej, mediany, wariancji, odchylenia standardowego. Związek między zmiennymi ilościowymi - Współczynnik korelacji r-Pearsona, obliczanie r-Pearsona na podstawie danych z próby. Związek między zmiennymi porządkowymi - testy nieparametryczne rho-Spearmana, tau-Kendalla. Ocena siły i kierunku związku dla r, tau i rho. Predykcja i linia regresji. Prawdopodobieństwo - Rozumienie prawdopodobieństwa: prawdopodobieństwo częstościowe, subiektywne, liczebności względnych, przykłady zdarzeń losowych. Rozkłady prawdopodobieństwa zmiennej losowej - Przykłady rozkładów zmiennej ciągłej i dyskretnej, Rozkład dwumianowy, Rozkład normalny, Interpretacja powierzchni pod krzywą rozkładu zmiennej losowej ciągłej, Czytanie tablicy prawdopodobieństwa krzywej normalnej standaryzowanej (wyników z). Rozkład średniej z próby - Demonstracja centralnego twierdzenia granicznego: komputerowa symulacja wielokrotnego losowania próby. Własności rozkładu średniej z próby: średnia i odchylenie standardowe (błąd standardowy). Logika	

	wnioskowania statystycznego - Estymacja punktowa i przedziałowa, Przedział ufności estymacji. Rozkład t-studenta. Testowanie hipotez - Hipotezy na temat wartości zmiennej w populacji (test jednej próby), i na temat różnic między grupami (test dwóch prób - zależnych i niezależnych), hipoteza alternatywna i hipoteza zerowa. Poziom istotności. Błędy rodzaju pierwszego (alfa) i drugiego (beta). Metodologia testowania krok po kroku. Testy różnic między grupami - Grupy zależne i niezależne. Testy parametryczne: test t dla grup zależnych i niezależnych oraz dla jednej grupy. Sprawdzanie założeń dla testów parametrycznych. Rozkład t, stopnie swobody dla testu t, grupy zależne i niezależne, przedział ufności dla statystyki t, obszar odrzucenia hipotezy zerowej, poziom istotności dla testu t. Obliczanie statystyki t. Testy jedno i dwustronne. Testy nieparametryczne U-Manna Whitneya, Wilcoxon. Testowanie liczebności - Wnioskowanie statystyczne ze zmiennymi kategorycznymi. Plany badawcze w których stosowany jest test chi-kwadrat. Własności rozkładu chi-kwadrat. Wprowadzenie do środowiska komputerowego IMAGO IBM-SPSS. Zakładka danych i zakładka zmiennych. Okno raportu. Wprowadzenie i wczytania danych. Kodowanie, rekodowanie i przekształcanie wartości zmiennych. Statystyki opisowe i tabele częstości jednej zmiennej i w podgrupach (zmienna liczbowa podzielona na kategoriach zmiennej nominalnej). Tabele krzyżowe i ich interpretacja. Obliczanie związków między zmiennymi. Współczynnik korelacji i test r-Pearsona po sprawdzeniu jego założenia. Współczynnika korelacji rho-Spearmana i tau Kendalla. Związki między zmiennymi nominalnymi - test chi kwadrat. Testy różnic dla prób niezależnych. Założenia dla testów parametrycznych i test t-studenta dla prób niezależnych. Test nieparametryczny U-Manna-Whitney'a. Testy różnic dla prób zależnych. Założenia dla testów parametrycznych i test t-studenta dla prób zależnych. Test nieparametryczny Wilcoxon. Testy związków dla zmiennych nominalnych. Test chi-kwadrat.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Wprowadzenie do animaloterapii <i>Introduction to Animal Therapy</i>	ECTS: 4
BPZ_WG10 BPZ_WK01 BPZ_UW08 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU01 BPZ_KK05 BPZ_KO05 BPZ_KR03	Cele i główne założenia animaloterapii, animaloterapia jako nauka oparta na dowodach. Historia kontaktów między człowiekiem i zwierzęciem, rys historyczny i współczesny obraz animaloterapii. Mechanizmy wpływu animaloterapii na dobrostan człowieka. Animaloterapia w kontekście współczesnych paradygmatów pedagogiki specjalnej. Hipoterapia, dogoterapia, felinoterapia, alpakterapia, cavioterapia: zastosowanie w leczeniu, kompensacji i wspomaganiu rozwoju w przebiegu wybranych zaburzeń somatycznych i neuropsychiatrycznych, wskazania i przeciwwskazania do zastosowania danej formy animaloterapii, cechy, jakimi powinien charakteryzować się terapeuta, wybór i przygotowanie zwierzęcia terapeutycznego, budowanie zespołu terapeutycznego, ograniczenia danej formy animaloterapii, optymalne warunki i sprzęt do przeprowadzenia sesji terapeutycznej, specyfika relacji pacjent-zwierzę i relacja pacjent-terapeuta. kontakt z opiekunem pacjenta, ograniczenia danej formy terapii z udziałem zwierząt, zasady bezpieczeństwa. Inne rodzaje animaloterapii stosowane w Polsce i na świecie. Psychoterapia z udziałem zwierząt, m. in. psychoterapia z końmi (Horse Assisted Therapy). Ochrona prawna zwierząt wykorzystywanych w animaloterapii, dobre praktyki stosowane w animaloterapii. Animaloterapia w Polsce i na świecie: aspekty prawne, organizacje zrzeszające animaloterapeutów, możliwości doskonalenia zawodowego animaloterapeuty.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Psychologia porównawcza <i>Comparative Psychology</i>	ECTS: 3
BPZ_WG06 BPZ_WK02 BPZ_UW02 BPZ_UK02 BPZ_UO01 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO02 BPZ_KR01	Specyfika i zakres badań psychologii porównawczej, Kształtowanie się dyscypliny psychologii porównawczej i jej rozwój na przestrzeni dziejów. Metody badawcze stosowane w psychologii porównawczej: obserwacja i eksperyment. Modele zwierzęce w badaniach psychologicznych. Ograniczenia w badaniach na zwierzętach prowadzonych w ramach psychologii porównawczej i zasady etyczne takich badań. Znaczenie psychologii porównawczej dla zrozumienia ewolucji zachowań i procesów poznawczych ludzi i zwierząt. Centralne usytuowanie problemu rozwoju zachowania w perspektywie ewolucyjnej i ontogenetycznej. Psychologia ewolucyjna jako integralna część psychologii porównawczej, koncepcja adaptacji. Pozycja zwierzęcia w psychologii porównawczej. Podejście poznawczo-behawioralne w studiach nad zachowaniem się zwierząt. Usytuowanie psychologii porównawczej względem innych dyscyplin naukowych. Kognitywna psychologia porównawcza. Ciekawość i zabawa u zwierząt. Ewolucja umysłu. Rola psychologii porównawczej w opracowywaniu bardziej etycznych i skutecznych metod szkolenia i opieki nad zwierzętami (m. in. wykorzystanie pozytywnego wzmocnienia i minimalizowanie kary), w poprawianiu warunków życia zwierząt w niewoli oraz w lepszym zrozumieniu i ochronie gatunków dzikich. Wykorzystanie osiągnięć psychologii porównawczej w psychologii klinicznej człowieka. Przyszłość psychologii porównawczej i wyzwania jakie stoją przed tą dyscypliną.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Pierwsza pomoc przedweterynaryjna <i>Pre-veterinary First Aid</i>	ECTS: 2

BPZ_WG08 BPZ_WK04 BPZ_UW10 BPZ_UK04 BPZ_UO02 BPZ_UU01 BPZ_KK04 BPZ_KO03 BPZ_KR01	Cele udzielania zwierzęciu pierwszej pomocy przedweterynaryjnej. Zasady bezpieczeństwa i poskramianie przy udzielaniu pierwszej pomocy przedweterynaryjnej zwierzętom należącym do różnych gatunków/grup (m. in. psom, kotom, koniom, gryzoniom, królikom, ptakom, gadom). Okoliczności, w których potrzebne jest udzielenie zwierzęciu pierwszej pomocy (m. in. psom, kotom, koniom, gryzoniom, królikom, ptakom, gadom): schorzenia, wypadki, zatrucia. Wskazania do oddania zwierzęcia pod opiekę lekarza weterynarii. Ocena sytuacji, zabezpieczenie otoczenia zwierzęcia, zabezpieczenie zwierzęcia, ocena stanu zdrowia zwierzęcia (m. in. u psów, kotów, koni, gryzoni, królików, ptaków, gadów): badanie przez oglądanie i omacywanie, badanie tętna, oddechów, czasu kapilarnego, koloru dostępnych błon śluzowych. Stany nagłe i zagrażające życiu zwierzęcia (m. in. u psów, kotów, koni, gryzoni, królików, ptaków, gadów): wstrząs (definicja, rodzaje, patogeniza, objawy, postępowanie w ramach udzielania pierwszej pomocy, zatrzymanie krążenia (możliwe przyczyny i następstwa, objawy, postępowanie w ramach udzielania pierwszej pomocy), krwawienie i krwotok (przyczyny, rodzaje, objawy, postępowanie w ramach udzielania pierwszej pomocy), zranienia (rodzaje ran, opatrywanie ran, zakładanie opatrunków), złamania i zwichnięcia (objawy, stabilizacja, transport do lekarza weterynarii). Weterynaryjna apteczka pierwszej pomocy. Postępowanie w konkretnych przypadkach u różnych gatunków zwierząt, m. in. w: udarze cieplnym, oparzeniu, wychłodzeniu, zadławieniu, skręcie żołądka, morzysku. Zasady postępowania w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby zakaźnej u zwierzęcia.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Pierwsza pomoc przedlekarska <i>Pre-medical First Aid</i>	ECTS: 1
BPZ_WG15 BPZ_UW09_ BPZ_UK04 BPZ_UO02 BPZ_KK04 BPZ_KO01	Przepisy prawne związane z udzielaniem pierwszej pomocy człowiekowi przez osoby niewykwalifikowane. Rozpoznanie sytuacji zagrażającej zdrowiu lub życiu człowieka. Ocena podstawowych funkcji życiowych człowieka w stanie zagrożenia życia. Praktyczne wykonanie pomiaru tętna, oddechu, ciśnienia. Procedury udzielania pierwszej pomocy. Ogólne zasady przywracania i podtrzymywania podstawowych funkcji życiowych do chwili przyjazdu Zespołu Ratownictwa Medycznego na miejsce zdarzenia. Organizacja i zasady funkcjonowania Systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w Polsce. Łańcuch przeżycia Podstawowe czynności resuscytacyjne i reanimacyjne – praktyczne poznanie algorytmów udzielania pierwszej pomocy dzieciom i dorosłym. Pierwsza pomoc nieprzytomnemu – pozycja boczna ustalona, tzw. bezpieczna: wskazania do zastosowania, praktyczna nauka układania poszkodowanego w pozycji bocznej ustalonej. Przywrócenie, podtrzymywanie i stabilizacja podstawowych funkcji życiowych u dzieci (czynności układu oddechowego i krążenia), zasady reanimacji i resuscytacji dziecka (ocena podstawowych funkcji życiowych w stanie zagrożenia życia dziecka). Praktyczna nauka resuscytacji/reanimacji dziecka. Przywrócenie, podtrzymywanie i stabilizacja podstawowych funkcji życiowych u osób dorosłych (czynności układu oddechowego i krążenia). Resuscytacja/reanimacja dorosłego - podstawowe zasady przywracania i podtrzymywania funkcji życiowych u osób dorosłych. Praktyczna nauka czynności resuscytacyjnych u osób dorosłych. Przywrócenie, podtrzymywanie i stabilizacja podstawowych funkcji życiowych kobiety ciężarnej (czynności układu oddechowego i krążenia). Resuscytacja/reanimacja kobiety ciężarnej - zasady udzielania pierwszej pomocy kobiecie ciężarnej. Praktyczna nauka czynności resuscytacyjnych u ciężarnej. Udzielanie pierwszej pomocy w przypadku krwotoków i ran. Praktyczna nauka pierwszej pomocy w przypadku krwotoków i w przypadku różnych ran oraz oparzeń i odmrożeń. Zabezpieczenie i stabilizacja różnych obszarów ciała uszkodzonych w wyniku działania czynników zewnętrznych. Pierwsza pomoc przy stłuczeniach, skręceniach, zwichnięciach i złamaniach. Praktyczna nauka zaopatrywania złamań otwartych i zamkniętych na miejscu zdarzenia. Bezpieczna ewakuacja poszkodowanych z pojazdów. Organizacja i przeprowadzenie bezpiecznego transportu osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowia lub życia. Stany zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego (sercowego, oddechowego, anafilakcji, metaboliczne) a możliwości udzielenia pierwszej pomocy. Praktyczna nauka udzielania pierwszej pomocy w: omdleniach, zachłyśnięciu u dzieci i osób dorosłych, padaczce, rażeniu prądem, piorunem, hipo- i hiperglikemii. Stany zagrożenia życia pochodzenia ginekologiczno/położniczego. Stany zagrożenia życia pochodzenia psychiatrycznego (m. in. samobójstwa). Pierwsza pomoc w zatruciach (substancje chemiczne, leki, tlenek węgla), utonięciu i powieszeniu. Udzielanie pomocy w miejscu katastrof i zdarzeń masowych – zasady segregacji medycznej i dekontaminacji poszkodowanych. Podejmowanie działań ratunkowych w szczególnych rodzajach zagrożeń środowiskowych: chorobie kesonowej, chorobie wysokościowej i wysokogórskiej oraz postępowanie ratunkowe w skażeniach biologicznych (zasady postępowania, dekontaminacja i eliminacja trucizn) oraz w skażeniach chemicznych, w tym chorobie popromiennej. Pierwsza pomoc w skażeniach biologicznych i chemicznych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Problemy behawioralne kotów <i>Behavioural Problems of Cats</i>	ECTS: 2
BPZ_WG07 BPZ_WK02	Podstawowe wymogi dotyczące zdrowia psychicznego kotów i czynniki sprzyjające występowaniu u nich problemów behawioralnych. Przykłady zachowań niepożądanych i zaburzeń zachowania u	

BPZ_UW01 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO03 BPZ_KR03	kotów. Zapobieganie niepożądanym zachowaniom u kotów. Wprowadzenie do zaburzeń behawioralnych u kotów: rozwój, zachowania związane z pobieraniem pokarmu, zachowania związane z piciem, agresja, oddawanie moczu i kału, zachowania związane ze snem i odpoczynkiem, zachowania pielęgnacyjne, komunikacja, znakowanie, eksploracja, nastrój, zdolności poznawcze, emocje, objawy neurovegetatywne, więzi społeczne, system społeczno-środowiskowy. Diagnostyka problemów behawioralnych występujących u kotów. Kryteria diagnostyczne najważniejszych zaburzeń psychicznych kotów. Mocz lub/i kał poza kuwetą: różnicowanie oddawania moczu i znakowania moczem. Lęk: fobia i stan lękowy. Łysienie psychogenne. Znakowanie pazurami. Wokalizacja. Zjadanie tekstyliów i innych niejadalnych przedmiotów. Łapanie lub gryzienie ogona, bieganie po okręgu. Agresja: zachowania agresywne wobec człowieka, zachowania agresywne wobec kotów. Problemy w domu z wieloma kotami. Nadaktywność. Depresja. Zaburzenia zachowania u starych kotów: zespół zaburzeń poznawczych. Główne strategie terapeutyczne problemów behawioralnych kotów. Profilaktyka problemów behawioralnych kotów.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Problemy behawioralne koni <i>Behavioural Problems of Horses</i>	ECTS: 3
BPZ_WG07 BPZ_WK02 BPZ_UW01 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO03 BPZ_KR03	Warunki niezbędne do zapewnienia koniowi zdrowia psychicznego. Główne przyczyny występowania u koni problemów behawioralnych i ich profilaktyka. Zaburzenie zachowania czy zachowanie niepożądane: rozróżnienie, przykłady, coping. Kiedy zachowanie jest patologiczne: zachowania fizjologiczne a zachowania patologiczne, przydatność analizy etogramu, zachowania problematyczne, przeszkadzające lub nienormalne. Wpływ typu temperamentu, charakteru i osobowości na występowanie problemów behawioralnych u koni. Choroby somatyczne a występowanie objawów behawioralnych, konsultacja lekarsko-weterynaryjna. Klasyfikacja zaburzeń zachowania, przyczyny i bodźce wywołujące problemy z zachowaniem, diagnostyka problemów zachowania. Kryteria diagnostyczne najważniejszych zaburzeń psychicznych u koni. Problemy w kręgu zachowań pokarmowych: łykawość, „zabawa” językiem i lizanie jako stereotypia, tarcie zębami o elementy boksu stajennego, lignofagia, koprofagia, geofagia, nadmierne zwiększenia łaknienia, trzepotanie wargami, zgrzytanie zębami. Problemy w kręgu zachowań ruchowych: tkanie, chodzenie jako stereotypia, nadmierne grzebanie kończyną, kopanie w ściany boksu. Problemy w kręgu zachowań socjalnych: wdrukowanie niewłaściwych wzorców zachowania, wzmożona agresja (w tym rodzaje agresji), Problemy w kręgu zachowań komfortowych: wycieranie ogona, nadmierna pielęgnacja sierści, kiwanie (rzucanie głową), trzęsienie głową, headshaking syndrome. Problemy w kręgu zachowań związanych z odpoczynkiem: koń się nie kładzie. Problemy w obsłudze konia: koń nie pozwala się złapać, koń nie pozwala się prowadzić, trudności w załadunku konia do przyczepy/koniowozu, problemy przy rozcyszczaniu i podkuwaniu kopyt, agresja podczas oporządzania. Problemy w użytkowaniu konia: wystawianie języka, headshaking syndrome, nadmierne zbliżanie się do innych koni, płoszenie się, stawanie dęba, baranie skoki, awersja do siodła. Neurologiczne i medyczne problemy behawioralne: depresja, narkolepsja, napady padaczkowe, niedobór snu, zespół samookaleczenia u koni (Equine Self-Mutilation Syndrome). Główne strategie terapeutyczne problemów behawioralnych koni. Profilaktyka problemów behawioralnych wybranych zwierząt kopytnych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Psychopatologia <i>Psychopathology</i>	ECTS: 5
BPZ_WG01 BPZ_WG07 BPZ_UW06 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK04 BPZ_KO05 BPZ_KR03	Zarys historyczny psychopatologii. Przedmiot psychopatologii. Psychopatologia ogólna vs psychopatologia szczegółowa. Systemy diagnostyczne i klasyfikacyjne ICD i DSM. Podobieństwa i różnice w ICD i DSM. Kryteria diagnostyczne, rozpowszechnienie w populacji ogólnej i klinicznej, etiologia i patogeneza zaburzeń nastroju. Kryteria diagnostyczne, rozpowszechnienie w populacji ogólnej i klinicznej, etiologia i patogeneza zaburzeń lękowych. Kryteria diagnostyczne, rozpowszechnienie w populacji ogólnej i klinicznej, etiologia i patogeneza zaburzenia obsesyjno-kompulsyjnego i zaburzeń pokrewnych. Kryteria diagnostyczne, rozpowszechnienie w populacji ogólnej i klinicznej, etiologia i patogeneza zaburzeń związanych ze stresem i traumą. Kryteria diagnostyczne, rozpowszechnienie w populacji ogólnej i klinicznej, etiologia i patogeneza zaburzeń odżywiania się. Kryteria diagnostyczne, rozpowszechnienie w populacji ogólnej i klinicznej, etiologia i patogeneza zaburzeń osobowości. Kryteria diagnostyczne, rozpowszechnienie w populacji ogólnej i klinicznej, etiologia i patogeneza uzależnienia od substancji psychoaktywnej i uzależnień behawioralnych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Prawna ochrona zwierząt <i>Legal Protection of Animals</i>	ECTS: 2
BPZ_WG03	Kształtowanie się przepisów prawnych dotyczących ochrony zwierząt na przestrzeni dziejów.	

BPZ_WK05 BPZ_UW05 BPZ_UK02 BPZ_UO01 BPZ_UU03 BPZ_KK05 BPZ_KO04 BPZ_KR05	Światowa Deklaracja Praw Zwierząt. Na bieżąco aktualizowany zbiór obowiązujących w Polsce aktów prawnych dotyczących zwierząt (m. in. warunków chowu i hodowli zwierząt, wykorzystywania zwierząt do pracy, rozrywki, doświadczeń i pozyskiwania od nich surowców pochodzenia zwierzęcego, postępowania interwencyjnego w sytuacji łamania praw zwierząt, działalności organizacji i placówek zajmujących się zwierzętami) - zakres danego aktu prawnego, wybrane definicje, szczegółowa analiza wybranych przepisów prawnych zawartych w danym akcie prawnym i dotyczących ochrony zwierząt, zastosowanie wybranych przepisów prawnych w praktyce (lub aktów prawnych, które je zastąpiły): Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie minimalnych wymagań, jakie powinien spełniać ośrodek, oraz minimalnych wymagań w zakresie opieki nad zwierzętami utrzymywanymi w ośrodku, Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 stycznia 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia działalności w zakresie organizowania targów, wystaw, pokazów lub konkursów zwierząt, Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 października 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia miejsc kwarantanny, stacji kwarantanny, miejsc odpoczynku zwierząt, miejsc przeładunku zwierząt oraz miejsc wymiany wody przy transporcie zwierząt akwakultury, Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie warunków hodowli i utrzymywania poszczególnych grup gatunków zwierząt w ogrodzie zoologicznym, Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt, Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 kwietnia 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie wykazu ras psów uznawanych za agresywne, Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wylapywania bezdomnych zwierząt, Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 listopada 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przyrody, Ustawa z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych, Ustawa z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (tzw. Konwencja Waszyngtońska) z 3 marca 1973 r. i inne regulacje prawne ważne z punktu widzenia ochrony dobra zwierząt. Główne założenia polityki Unii Europejskiej w zakresie ochrony zwierząt i wynikające z tego regulacje prawne. Zakazy i ograniczenia wobec hodowli, chowu i eksploatacji zwierząt – zabronione praktyki. Obowiązki prywatnych hodowców i posiadaczy zwierząt. Kary za łamanie przepisów prawnych związanych z hodowlą, chowem i użytkowaniem zwierząt. Zakres działalności, zadania i uprawnienia Inspekcji Weterynaryjnej oraz jej rola w obszarze ochrony zwierząt. Międzynarodowe i krajowe pozarządowe organizacje działające na rzecz ochrony zwierząt. Rola organizacji pozarządowych w ochronie praw zwierząt. Organizacje pożytku publicznego działające na rzecz ochrony zwierząt: rodzaje, zakres, zasięg działalności, uprawnienia, przykłady. Na bieżąco aktualizowane regulacje prawne dotyczące funkcjonowania fundacji i stowarzyszeń działających na rzecz ochrony zwierząt oraz wolontariatu: Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach, Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach. Interwencja w przypadku podejrzenia i/lub stwierdzenia naruszenia dobra zwierząt: procedury, aspekty prawne, instytucje zaangażowane.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Behawiorystyka gryzoni i królików <i>Behaviorism of rodents and rabbits</i>	ECTS: 2
BPZ_WG07 BPZ_WK01 BPZ_UW08 BPZ_UK04 BPZ_UO02 BPZ_UU03 BPZ_KK05 BPZ_KO03 BPZ_KR05	Etapy rozwoju osobniczego gryzoni i królików. Potrzeby gatunkowe i optymalne warunki utrzymania gryzoni i królików. Wytyczne dotyczące prowadzenia hodowli i chowu gryzoni i królików. Użytkowanie gryzoni i królików: rodzaje, specyfika, zagrożenia dla dobrostanu zwierząt. Analiza etogramu gryzoni i królików w kontekście warunków utrzymania w jakich obecnie żyją te zwierzęta oraz sposobów ich użytkowania. Problemy behawioralne, w tym zachowania niepożądane i zaburzenia zachowania, występujące u gryzoni i królików: etiologia, diagnostyka, obraz kliniczny, postępowanie terapeutyczne, profilaktyka. Możliwości szkoleniowe gryzoni i królików, stosowane metody, etyka pracy szkoleniowej z tą grupą zwierząt.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Praktyka zawodowa IV-V <i>Internship IV-V</i>	ECTS: 12

BPZ_WG12 BPZ_WK05 BPZ_UW05 BPZ_UK04 BPZ_UO02 BPZ_UU03 BPZ_KK05 BPZ_KO06 BPZ_KR04	W przypadku Praktyki zawodowej IV (po 5. semestrze) i Praktyki zawodowej V (po 6. semestrze) powinny zostać zrealizowane przez studenta poniższe zadania (w zależności od specjalności): Moduł A - dla osób, które realizują specjalność szkolenie i terapia behawioralna zwierząt Zbieranie wywiadu dotyczącego pochodzenia, historii, bieżących warunków utrzymania oraz użytkowania danego zwierzęcia i ewentualnych problemów behawioralnych oraz zdrowotnych. Doskonalenie swoich zdolności interpersonalnych w kontaktach z opiekunami zwierząt, w tym nawiązywania przyjaznego, budzącego zaufanie kontaktu oraz prowadzenia konstruktywnej rozmowy nakierowanej na pozyskanie konkretnych danych dotyczących danego zwierzęcia oraz realiów w jakich ono funkcjonuje. Aktywne uczestnictwo w przeprowadzaniu diagnostyki behawioralno-psychologicznej zwierzęcia, identyfikowaniu problemów behawioralnych i psychologicznych, dokonywanie ilościowego i jakościowego opisu głównych i pozostałych objawów behawioralnych występujących u zwierzęcia, sporządzanie protokołów badania behawioralnego. Wykonywanie następujących zadań pod nadzorem i przy wsparciu pracownika ośrodka przyjmującego studenta na praktykę zawodową: planowanie postępowania terapeutycznego, określanie celów terapii, formułowanie zaleceń terapeutycznych i zadań do wykonania przez opiekuna zwierzęcia, planowanie i przeprowadzanie sesji terapeutycznej z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt. Poznanie narzędzi pomocnych w pracy behawiorysty, formularzy wywiadu, formularzy monitorowania postępów terapii. Obserwacja czynności z zakresu szkolenia zwierząt przeprowadzanych przez pracownika, asystowanie w tych czynnościach oraz ich samodzielne wykonywanie pod nadzorem pracownika. Zdobycie praktycznej wiedzy i umiejętności z zakresu szkolenia zwierząt na potrzeby amatorskie oraz na potrzeby służbowe (np. w służbach mundurowych) i/lub terapeutyczne (np. w dogoterapii, hipoterapii, felinoterapii) i/lub asystujące (np. pies przewodnik osoby niewidomej lub niedowidzącej, pies asystent osoby niepełnosprawnej ruchowo). Moduł B - dla osób, które realizują specjalność animaloterapia Obserwacja pracy animaloterapeuty i samodzielne wykonywanie pod jego nadzorem następujących czynności: zbieranie wywiadu dotyczącego pacjenta, wnikliwa analiza przypadku pacjenta poddawanego animaloterapii, dobór narzędzi, sprzętu, metod i technik adekwatnych do indywidualnych potrzeb osoby poddawanej animaloterapii. Zdobywanie pod nadzorem pracownika ośrodka przyjmującego studenta na praktykę zawodową praktycznych umiejętności w zakresie budowania relacji terapeutycznej animaloterapeuty z pacjentem poddawany animaloterapii. Uczestnictwo w przygotowywaniu pacjenta i zwierzęcia do sesji animaloterapeutycznej oraz samodzielne wykonywanie tych czynności pod nadzorem pracownika ośrodka. Asystowanie animaloterapeucie przy prowadzeniu sesji animaloterapeutycznej oraz samodzielne prowadzenie takiej sesji pod nadzorem i przy wsparciu doświadczonego animaloterapeuty.
Kierunkowe efekty uczenia się	Metodyka przygotowania projektu <i>Project Preparation Methodology</i> ECTS: 3
BPZ_WG14 BPZ_WK02 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU03 BPZ_KK01 BPZ_KO02 BPZ_KR03	Przedstawienie założeń projektowych dla przygotowywanego przedsięwzięcia, stawianych wymagań oraz rodzaju i zakresu projektu. Wskazanie na wymagania dotyczące tego kto powinien być beneficjentem. Omówienie i scharakteryzowanie etapów podejścia LFA. Ewaluacja pomysłu projektowego, środowiska projektowego w zakresach geograficznym, administracyjnym, społecznym i/lub gospodarczym. Ewaluacja właściwości podmiotu/środowiska, w ramach którego realizowany będzie projekt. Identyfikacja problemów – drzewo problemów; 1. charakterystyka istniejącej problemowej sytuacji będąca uzasadnieniem konieczności przeprowadzenia działań naprawczych, 2. Określenie podstawowych problemów, z którymi borykają się potencjalne grupy docelowe projektu, 3. Badanie zależności przyczynowo – skutkowych (zakończone zbudowaniem drzewa problemów). Identyfikacja celów; 1. charakterystyka pożądanego stanu w przyszłości, 2. określenie możliwych do zrealizowania koncepcji przedsięwzięć, 3. Zmiany czynników negatywnych (występujących w postaci problemów) na pozytywne (możliwe do zrealizowania cele sekwencji działań. Wybór strategii interwencji projektu. 1. Identyfikacja i scharakteryzowanie możliwych wariantów osiągnięcia celów określonych za pomocą drzewa celów, 2. Ocena dostępnych sposobów osiągnięcia założonych celów, 3. Podjęcie decyzji o wyborze jednej lub kilku strategii oraz sporządzenie jej uzasadnienia użytecznego dla rozpoczęcia fazy planowania zgodnie z podejściem LFA (matrycy logicznej). Faza planowania – wypełnianie matrycy logicznej; 1. precyzowanie struktury projektu, 2. analiza logiki projektu i występujących zagrożeń przy jego realizacji, 3. przybliżona analiza zasobów i kosztów, 4. Formułowanie mierzalnych wskaźników rezultatów. Tworzenie harmonogramu projektu, w tym zaprojektowanie sekwencji: zadań, czasu ich trwania oraz zależności między nimi. Tworzenie planu wykorzystania zasobów – określenie niezbędnych zasobów oraz budżetu na podstawie wcześniej zaprojektowanego harmonogramu projektu. Wypełnianie formularza projektowego.

Kierunkowe efekty uczenia się	Projekt społeczny Social Project	ECTS: 5
BPZ_WG05 BPZ_UW03 BPZ_UW06 BPZ_UK02 BPZ_UO01 BPZ_UU01 BPZ_KK02 BPZ_KO01 BPZ_KR01	Analiza zaplanowanych do realizacji treści projektu społecznego pod kątem możliwości ich realizacji. Diagnozowanie problemów pojawiających się podczas realizacji projektu. Poszukiwanie rozwiązań pozwalających na prawidłową realizację projektu. Przygotowanie i analiza części składowych raportu z realizacji projektu. Przygotowanie i analiza prezentacji z realizacji projektu.	
3. KSZTAŁCENIE SPECJALNOŚCIOWE		
3.1. Szkolenie i terapia behawioralna zwierząt		
Kierunkowe efekty uczenia się	Metodyka treningu i szkolenia psów i koni Dog Training Methods	ECTS: 4
BPZ_WG09 BPZ_WK04 BPZ_UW04 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK02 BPZ_KO01 BPZ_KR01	Stworzenie optymalnych warunków do treningu i szkolenia psów. Mowa ciała człowieka podczas obchodzenia się z psem i w trakcie jego treningu/szkolenia. Charakterystyka głównych grup psów poddawanych treningowi i/lub szkoleniu (naturalne predyspozycje psów do danego sposobu pracy, wymagania stawiane przed psami, pożądane i niepożądane cechy) i związane z tym wskazania przy wyborze metodyki pracy treningowej i szkoleniowej: psy empatyczne/terapeutyczne, psy asystujące/pracujące, psy ułatwiające/inspirujące. Wpływ temperamentu, charakteru i osobowości psa na wybór i dostosowanie metodyki pracy z danym zwierzęciem. Wybór metod szkoleniowych w oparciu o koncepcję mentalności stada i dominacji, cech fizycznych psów wpływających na ich możliwości szkoleniowe, cech behawioralnych psów i ich wpływu na zdolności szkoleniowe, zdolności adaptacyjnych psa w kontekście szkoleniowym, analizę funkcjonowania zmysłów psa jako pomocy w zrozumieniu psich zachowań. Trzy podejścia szkoleniowe: tradycyjne, ekscytujące i nowe oparte na HCS (Human-canine Synergy) i ich główne założenia. Wybrane metody szkoleniowe psów historyczne i współcześnie stosowane (główne założenia, stosowane techniki, zastosowanie, wskazania i przeciwwskazania, wady i zalety, efekty szkoleniowe, kontrowersje), m. in.: metoda Konrada Mosta, metoda Koehlera, metoda Fishera, szkolenie motywacyjne, szkolenie pozytywne, szkolenie klikerowe, szkolenie za pomocą obroży elektrycznej, szkolenie adwersarskie lub model rywala, szkolenie wymuszające, szkolenie oparte na relacji trenera, właściciela psa i psa. Szkolenie podstawowe psa: zakres, cele szkoleniowe, stosowane metody. Metodyka treningu sportowego psa w różnych dyscyplinach kynologicznych (pożądane i niepożądane cechy psa w odniesieniu do danej dyscypliny sportowej, kwalifikacja psów do konkretnej dyscypliny, stosowane metody pracy treningowej z psem): zaprzęgowe wyścigi długodystansowe, zaprzęgowe wyścigi sprinterskie, skijöring, bikejoring, carting dogtrekking, agility, obedience nordic dogging, canicross, dog frisbee, flyball, coursing, wyścigi torowe. Zdobywanie uprawnień trenerskich, licencje dla szkoleniowców, psów i zawodników. Metodyka szkolenia psa myśliwskiego (pożądane i niepożądane cechy psa w odniesieniu do danego sposobu użytkowania, kwalifikacja psów do konkretnych typów zadań, stosowane metody pracy szkoleniowej z psem): aportery, dzikarze, gończe, norowce, płochacze, posokowce, tropowce, wyżły. Metodyka szkolenia psa pasterskiego: pożądane i niepożądane cechy psa w odniesieniu do danego sposobu użytkowania, kwalifikacja psów do konkretnych typów zadań, stosowane metody pracy szkoleniowej z psem pasterskim, testy predyspozycji i testy pracy psów pasterskich. Przygotowanie psa do udziału w wystawach hodowlanych i pokazach. Charakterystyka głównych grup koni poddawanych treningowi i/lub szkoleniu (naturalne predyspozycje koni do danego sposobu pracy, wymagania stawiane przed końmi, pożądane i niepożądane cechy) i związane z tym wskazania przy wyborze metodyki pracy treningowej i szkoleniowej: konie gorącokrwiste, konie zimnokrwiste, konie prymitywne. Wpływ temperamentu, charakteru i osobowości konia na wybór i dostosowanie metodyki pracy z danym zwierzęciem. Wybór metod szkoleniowych w oparciu o koncepcję mentalności stada i przewodnictwa, cech fizycznych koni wpływających na ich możliwości szkoleniowe, cech behawioralnych koni i ich wpływu na zdolności szkoleniowe, zdolności adaptacyjnych koni w kontekście szkoleniowym, analizę funkcjonowania zmysłów konia jako pomocy w zrozumieniu końskich zachowań. Zasady bezpieczeństwa pracy z koniem. Szkolenie konia z ziemi. Budowanie podstaw szkoleniowych: rola nagrody i polecane formy nagradzania, stopniowanie napięcia, powtórzenia, wykorzystywanie zapowiedzi do sygnalizowania zadań, znaczenie języka ciała konia, znaczenie mowy ciała człowieka (postawa popędzająca, postawa hamująca, postawa przyciągająca, zapraszająca lub uspokajająca), prawidłowe trzymanie liny machanie liną, bat jako wskazówka, stosowanie komend głosowych, wybór sprzętu szkoleniowego, podstawowe wymagania co do miejsca szkolenia. Nawiązywanie bezpośredniego kontaktu człowieka z koniem – chwytanie i	

	dotykanie. Ustępowanie konia od nacisku. Odczulanie. Lonżowanie na linie. Praca z przeszkodami. Metodyka wierzchowego szkolenia konia (klasyczna szkoła jazdy, szkoła w stylu west): cel szkolenia, pożądane i niepożądane cechy konia w odniesieniu do danego sposobu użytkowania, stosowane metody pracy szkoleniowej z koniem, przyzwyczajanie do wędzidla, przyzwyczajanie do obecności na grzbiecie siodła i jeźdźca, ustawienie konia na pomoce, nauka i trening podstawowych umiejętności konia wierzchowego, trening na ujeżdżalni i trening w terenie. Naturalne jeździectwo: cele i założenia jeździectwa naturalnego, metodyka pracy z koniem, twórcy głównych szkół naturalnych (m. in. Tom i Bill Dorrance, Monty Roberts, Pat Parelli, Silversand Steve'a Halfpenny). Pozytywne jeździectwo: cele i założenia, metodyka pracy z końmi z zastosowaniem pozytywnego wzmocnienia. Metodyka zaprzęgowego szkolenia konia: cel szkolenia, pożądane i niepożądane cechy konia w odniesieniu do danego sposobu użytkowania, stosowane metody pracy szkoleniowej z koniem, przyzwyczajanie konia do uprzęży i pracy w zaprzęgu, trening podstawowych umiejętności konia zaprzęgowego. Metodyka sportowego treningu konia (cel szkolenia, pożądane i niepożądane cechy konia w odniesieniu do danej dyscypliny, stosowane metody pracy szkoleniowej z koniem): ujeżdżenie, skoki przez przeszkody, wszechstronny konkurs konia wierzchowego, sportowe konne rajdy długodystansowe, woltyżerka, konkurencje western, Working Equitation, konkurencje zaprzęgowe, wyścigi konne. Metodyka szkolenia konia przygotowująca go do pracy w rekreacji: cel szkolenia, specyfika pracy konia rekreacyjnego, doszkalanie konia rekreacyjnego pracującego w szkole jazdy konnej i trudności w utrzymaniu efektów szkolenia z uwagi na rodzaj pracy. Praca z młodym koniem, praca ze starszym koniem, korekcja błędów w wyszkoleniu konia. Metodyka przygotowania konia do prób dzielności. Zdobywanie uprawnień trenerskich w poszczególnych dyscyplinach hippicznych. Przeciążenie psów i koni pracą treningową i/lub szkoleniową: przyczyny, rozpoznawanie, postępowanie, profilaktyka.
Kierunkowe efekty uczenia się	Terapie behawioralne i case studies psów <i>Behavioural Therapies and Case Studies of Dogs</i> ECTS: 3
BPZ_WG07 BPZ_WK02 BPZ_UW07 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU01 BPZ_KK04 BPZ_KO01 BPZ_KR04	Kontakt z opiekunem zwierzęcia: komunikacja, możliwe problemy i ich rozwiązania. Pierwsza konsultacja behawioralna psa i określenie warunków ramowych (miejsce, długość trwania pojedynczej konsultacji, przewidywana długość trwania leczenia, ramy finansowe, liczba lub częstotliwość terminów konsultacji, kiedy i jak leczenie zostanie zakończone). Wizyty kontynuacyjne. Plan badania behawioralnego psa: tworzenie więzi terapeutycznej między behawiorystą-psychologiem zwierząt a klientem, protokół badania. Wizyta w gabinecie lub/i wizyta domowa lub/i konsultacja terenowa. Obecność w trakcie konsultacji osób z otoczenia psa, w tym członków rodziny, w której żyje pies. Plan konsultacji: ustanowienie więzi terapeutycznej, problem/-y psa, motywacja do konsultacji, potrzeby i oczekiwania opiekuna/-ów, zasoby i możliwości interwencji terapeutycznej, inne objawy u psa, diagnoza, rokowanie, opcje terapeutyczne, plan leczenia, przekazanie metod terapeutycznych, porozumienie – umowa terapeutyczna, ustalenie sposobów kontaktowania się i kolejnych konsultacji. Motywacja, bodziec, potrzeby i oczekiwania opiekuna psa względem konsultacji behawiorystycznej. Zasoby, propozycje rozwiązań i motywacja psa i jego opiekuna. Konsultacje specjalne: pierwsza konsultacja szczeniąt, konsultacja psa dojrzewającego płciowo, konsultacja geriatryczna. Kiedy zachowanie jest patologiczne: zachowania fizjologiczne a zachowania patologiczne, przydatność analizy etogramu, zachowania problematyczne, przeszkadzające lub nienormalne. Interpretacja objawów: wartość diagnostyczna całościowo opisanego objawu: sekwencja zachowań, postawa ciała i mimika, kontekst i okoliczności, konsekwencje dla zwierzęcia i otoczenia, częstotliwość długość trwania i intensywność zachowania, rozwój i dynamika objawów. Objawy wiodące i praktyczne postępowanie nastawione na rozwiązanie problemu (opis objawu, diagnostyka, rozpoznanie różnicowe, strategie terapeutyczne, case studies): lęk, agresja, zachowania destrukcyjne, wokalizacja, nadaktywność, brudzenie w domu moczem lub/i kałem, znakowanie moczem, depresja, zachowania repetytywne i stereotypowe, choroby somatyczne i objawy behawioralne. Praktyczne zastosowanie procesów i metod w terapii behawioralnej psów (wskazania do zastosowania, zalety, wady, kontrowersje, sposób aplikowania, przykłady zastosowania u psów), m. in.: warunkowanie sprawcze i warunkowanie klasyczne, habituacja i odwrażliwianie, zachowanie sprawcze, pozytywne wzmocnienie, negatywne wzmocnienie, pozytywna kara, negatywna kara, bodziec pomostowy na przykładzie klikera, brak nagrody jako forma kary, kontrola bodźcowa i bodźce różnicujące, mechanizm hamowania utajonego, zapominanie, wygaszanie, przeciwwarunkowanie (kontrwarunkowanie). Zakres działań terapeutycznych: terapia feromonami, terapia poznawcza i przewartościowanie etologiczne, terapie społeczno-środowiskowe, interwencja systemowa, terapie behawioralne, pozostałe terapie i środki pomocnicze, terapie uzupełniające, leczenie chirurgiczne, znalezienie nowego domu, eutanazja. Psychofarmakologia: kiedy konieczne jest włączenie farmakoterapii, grupy leków psychotropowych stosowanych u psów, leki roślinne i suplementy diety (wskazania do stosowania, działanie, objawy niepożądane). Profilaktyka i typowe pytania w trakcie konsultacji: pies i dziecko, pies i kot, wybór psa, nauka czystości.

Kierunkowe efekty uczenia się	Terapie behawioralne i case studies kotów <i>Behavioural Therapies and Case Studies of Cats</i>	ECTS: 3
BPZ_WG07 BPZ_WK02 BPZ_UW07 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU01 BPZ_KK04 BPZ_KO01 BPZ_KR04	Kontakt z opiekunem zwierzęcia: komunikacja, możliwe problemy i ich rozwiązania. Zasady przyjaznego obchodzenia się z kotem podczas konsultacji behawioralnej: granice tolerancji kota, elastyczność planu badania. Obserwacja w spoczynku i w ruchu. Pierwsza konsultacja behawioralna kota i określenie warunków ramowych (miejsce, długość trwania pojedynczej konsultacji, przewidywana długość trwania leczenia, ramy finansowe, liczba lub częstotliwość terminów konsultacji, kiedy i jak leczenie zostanie zakończone). Wizyty kontynuacyjne. Plan badania behawioralnego kota: tworzenie więzi terapeutycznej między behawiorystą-psychologiem zwierząt a klientem, protokół badania. Wywiad z opiekunem, wizyta domowa lub analiza planu mieszkania (lokalizacja jedzenia, lokalizacja wody, strefy zakazane, miejsca snu, miejsca odpoczynku, kryjówki, punkty obserwacyjne, kuweta/-ty, drapak/-ki, możliwości wspinaczki, ewentualne miejsca, w których kot brudzi, znakuje moczem lub/i często wykazuje agresję), analiza nagrań wideo. Określenie z opiekunem potrzebnych zmian, opracowanie z opiekunem sposobów postępowania i terapii. Tworzenie planu konsultacji behawioralnej: motywacja do konsultacji, zadania i oczekiwania opiekuna, środki i możliwości interwencji terapeutycznej, analiza objawów, diagnoza, opcje terapeutyczne, plan terapii, rokowanie, przekazanie zaleceń. Motyw, bodziec, potrzeby i oczekiwania opiekuna kota zgłaszającego się do behawiorysty-psychologa zwierząt. Zasoby, podejście do problemu i motywacja opiekuna. Strategia terapeutyczna: cel, zalecenia terapeutyczne, zadania do wykonania przez opiekuna. Rozpoznawanie, kiedy zachowanie jest patologiczne: zachowanie fizjologiczne a zachowanie patologiczne, przydatność analizy etogramu kota, zachowania problematyczne, przeszkadzające lub nienormalne. Interpretacja objawów, kompletny opis objawu: sekwencja zachowania, postawa i mimika, kontekst i okoliczności, konsekwencje dla zwierzęcia i otoczenia, częstotliwość, czas trwania i intensywność zachowania, rozwój i dynamika objawu. Schemat postępowania diagnostycznego: identyfikacja zaburzenia, identyfikacja kota, który wykazuje zaburzenie, wykluczenie chorób organicznych, dokładny, tzn. ilościowy i jakościowy opis głównych objawów, pozostałe objawy. Objawy wiodące i praktyczne postępowanie nastawione na rozwiązanie problemu (opis objawu, diagnostyka, rozpoznanie różnicowe, strategie terapeutyczne, case studies): mocz lub/i kał poza kuwetą, lęk, łysienie psychogenne, znakowanie pazurami, wokalizacja, zjadanie tekstyliów i innych niejadalnych przedmiotów, łapanie lub gryzienie ogona, bieganie po okręgu, agresja, nadaktywność. Praktyczne zastosowanie procesów i metod w terapii behawioralnej koni (wskazania do zastosowania, zalety, wady, kontrowersje, sposób aplikowania, przykłady zastosowania u koni), m. in.: warunkowanie sprawcze i warunkowanie klasyczne, habituacja i odwrócenie, zachowanie sprawcze, pozytywne wzmocnienie, negatywne wzmocnienie, pozytywna kara, negatywna kara, bodziec pomostowy na przykładzie klikera, brak nagrody jako forma kary, kontrola bodźcowa i bodźce różnicujące, mechanizm hamowania utajonego, zapominanie, wygaszanie, przeciwwarunkowanie (kontrwarunkowanie). Wachlarz terapeutyczny: feromonoterapia, terapie społeczno-środowiskowe, terapia poznawcza i przewartościowanie etologiczne, terapia behawioralna, terapia przez zabawę, postępowanie chirurgiczne, terapie uzupełniające i inne metody, zmiana właściciela, eutanazja. Psychofarmakologia: kiedy konieczne jest włączenie farmakoterapii, grupy leków psychotropowych stosowanych u kotów (wskazania do stosowania, działanie, objawy niepożądane).	
Kierunkowe efekty uczenia się	Trening komunikacji interpersonalnej <i>Interpersonal communication training</i>	ECTS: 4
BPZ_WG05 BPZ_WK02 BPZ_UW06 BPZ_UK04 BPZ_UO02 BPZ_UU01 BPZ_KK04 BPZ_KO02 BPZ_KR02	Wprowadzenie do komunikacji interpersonalnej. Komunikacja werbalna. Komunikacja niewerbalna. Znaczenie komunikatów werbalnych i niewerbalnych w procesie tworzenia i podtrzymywania związków z innymi ludźmi (m. in. relacji terapeutycznej). Samoświadomość. Słuchanie. Ujawnianie siebie. Męskie i kobiece style ekspresji. Negocjowanie związku. Przyjaźń. Partnerski i niepartnerski styl komunikacji interpersonalnej. Czynniki sytuacyjne a partnerski i niepartnerski styl komunikacji interpersonalnej. Osobowościowe korelaty stylów komunikacji interpersonalnej. Efektywność stylów komunikacji interpersonalnej. Nadawanie komunikatów relacyjnych. Potwierdzanie odbioru komunikatów relacyjnych i ujawnianie własnego "ja". Definiowanie relacji interpersonalnych. Neurolingwistyczne programowanie. Zachowania komunikacyjne dzieci i ich rodziców. Podstawowe zasady efektywnej komunikacji i elementarne bariery komunikacyjne; Różnice w sposobie komunikacji osób zdrowych psychicznie od osób przejawiających zaburzenia emocjonalne. Praca nad polepszeniem własnych strategii komunikacyjnych i poprawą swoich kontaktów interpersonalnych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Szkolenie koni służbowych i terapeutycznych <i>Training of Service and Therapeutic Horses</i>	ECTS: 4
BPZ_WG11	Rys historyczny wykorzystania konia w pracy konia służbowego. Specyfika pracy konnych	

BPZ_WK04 BPZ_UW04 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK05 BPZ_KO05 BPZ_KR03	jednostek porządkowych oraz charakterystyka warunków środowiskowych, w jakich służba ta się odbywa. Przepisy prawne regulujące proces szkolenia koni służbowych w Polsce, m. in.: Zarządzenie nr 84 Komendanta głównego policji z dnia 29 lipca 2022 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań z użyciem koni służbowych oraz szczegółowych zasad szkolenia policjantów i koni w policji. Rodzaje służb mundurowych w Polsce, w których wykorzystywane są konie i zadania jakie wykonują w nich konie. Kryteria zdrowotne i użytkowe doboru koni do realizacji zadań w służbach mundurowych w Polsce, pożądane cechy pokrojowe i ruchowe. Pożądane cechy psychiczne konia służbowego, m. in.: zdeterminowanie i pełne poddanie woli jeźdźcy, wysoka odporność psychiczna. Założenia programu treningowego koni służbowych w Polsce. Dwa kierunki szkolenia i rozwoju konia przygotowywanego do pracy w służbach mundurowych: fizyczny (systematyczna praca na ujeżdżalni oraz w terenie, mająca na celu zrównoważenie konia pod jeźdźcem i przygotowanie go do długotrwałego wysiłku w dalszej służbie) i psychiczny (mający na celu oswojenie zwierzęcia z sytuacjami oraz bodźcami stresogennymi, których nagłe i niespodziewane wcześniej zaistnienie nie powinno wywoływać odruchów bezwarunkowych oraz uruchamiać mechanizmu „ucieczki”). Etapy kształtowania cech psychicznych konia: pierwszy – kojarzenie bodźców i wyrabianie odpowiednich odruchów, drugi – zapamiętywanie pożądanych reakcji oraz trzeci – tworzenie nawyku wykorzystania wyuczonych wcześniej rozwiązań. Stopniowanie poziomu trudności treningu i podział szkolenia na etapy, bieżąca ocena poziomu wyszkolenia i kondycji psychofizycznej konia. Unikanie monotonii w treningu koni służbowych. Środki komunikacji z koniem z ziemi i z siodła (pomoce): postawa i gesty (wyprostowanie, kierunek ruchu, sygnały rękami, przeniesienie ciężaru, pomoce łydkami, pomoce wodzami), głos (tonacja, komendy słowne), wzmocnienie (bat do lonżowania, bat ujeżdżeniowy, lonża, ostrogi). Metody treningowe stosowane w celu wyszkolenia konia służbowego. Sprzęt wykorzystywany przy szkoleniu koni służbowych. Etapy szkolenia konia na podstawie programu kursu specjalistycznego w zakresie szkolenia młodego konia. Projekt treningowy i zadania do zrealizowania na każdym z poziomów szkolenia: poziom 1. (oswojenie konia z zakładaniem siodła, ogłowia, nauka współpracy pomiędzy zwierzęciem a opiekunem oraz wypracowanie pełnego zaufania do człowieka, praca z ziemi, początki pracy pod jeźdźcem), poziom 2. (udoskonalanie i utrwalanie nabytych już umiejętności, praca nad utrzymywaniem tempa, nad zebraniem oraz dynamiką ruchów podczas zwrotów w trzech chodach, ćwiczenia rozluźniające i zbierające, praca na cavaletti, ćwiczenia zwrotności, skoki przez przeszkody, wyjazdy w teren), poziom 3. (zdobywanie nowych i doskonalanie nabytych już umiejętności, przygotowywanie do pracy na terenach zielonych z wykorzystaniem infrastruktury miejskiej, prowadzenie konia jedną ręką, praca w chodach bocznych, nauka cofania, umiejętność poruszania się w szykach), poziom 4. (przygotowanie koni do pełnienia służby podczas imprez masowych oraz na ulicach miast, gdzie występuje duże natężenie ruchu (musztra konna, doskonalenie cech psychicznych przez wzrost intensywności pracy podczas napiętych sytuacji, treningi z wykorzystaniem materiałów pirotechnicznych, praca w ciemności), poziom 5. (uodpornienie konia na nieprzewidziane okoliczności, które podczas imprez masowych mogą się wydarzyć, praca wokół ognia i dymu, napieranie na tłum). Odwrażliwianie (habitacja) konia na bodźce, które w naturalnych warunkach wywołują u niego silny stres, z którymi może zetknąć się podczas służby, m. in. strzały i inne bodźce hukowe, tłum, obiekty o różnych kształtach i kolorach, ognie, bodźce węchowe. Formowanie i zastosowanie szyków, w tym: dwójkowego, trójkowego, tyraliery. Cele szkolenia doskonalącego konie służbowe. Testowanie sprawności użytkowej konia służbowego i atesty koni służbowych. Sposób organizacji używania koni służbowych, w tym wykonywanie zadań przez policjantów-jeźdźców i kandydatów na policjantów-jeźdźców oraz pracowników pozostałych służb mundurowych. Organizacja pracy szkoleniowej konia służbowego: przygotowanie i realizacja procesu szkoleniowego, wykonywane ćwiczenia szkoleniowe, przebieg sesji szkoleniowej. Sposób standaryzacji wyglądu konia służbowego w służbie. Sposób prowadzenia ewidencji koni służbowych. Etyka pracy instruktora prowadzącego szkolenie koni służbowych. Postępowanie z końmi służbowymi wycofanymi z użycia. Dobrostan konia służbowego na każdym etapie szkolenia i pracy. Kryteria zdrowotne i użytkowe doboru koni do realizacji zadań w zakresie konia terapeutycznego: eksterier, interier (spokojny temperament, przyjazne podejście do ludzi, ufność, łagodność, cierpliwość, tolerancja na nagłe i niespodziewane bodźce wzrokowe, słuchowe oraz dotykowe, brak nałogów i narowów), warunki ruchowe. Cele szkoleniowe w procesie przygotowania konia do różnego typu pracy terapeutycznej: hipoterapia (terapia ruchem konia, fizjoterapia na koniu), psychoterapia z końmi - Horse Assisted Therapy (terapia kontaktem z koniem), parajeździectwo (psychopedagogiczna jazda konna i woltyżerka, jazda konna dla osób niepełnosprawnych) i inne. Szkolenie konia z zakresu posłuszeństwa i bezpieczeństwa jego obsługi. Kształtowanie zdolności konia do nawiązania więzi terapeutycznej z osobą terapeutyzowaną. Odczulanie ciała konia na stymulację dotykową. Odczulanie konia na gwałtowne zachowania, z którymi może się on spotkać w trakcie zajęć terapeutycznych: bodźce dźwiękowe, bodźce wizualne, bodźce zapachowe i inne. Przygotowanie konia do pełnienia roli stanowiska terapeutycznego jako: materac (szeroki zad), terapeutyczna piłka, wałek (tułów konia), klin (szyja), drabinka do podciągania (grzywa konia). Przyzwyczajanie konia do sprzętu wykorzystywanego podczas zajęć terapeutycznych. Środki komunikacji z koniem z ziemi (pomoce) w trakcie prowadzenia sesji terapeutycznej oraz środki komunikacji z koniem z grzbietu konia (pomoce
--	--

	jeździeckie) wykorzystywane w parajeździectwie: charakterystyka działania, zastosowanie, zaznajomienie z nimi konia. Wyszukanie konia w zakresie podstaw ujeżdżenia, w klasycznym stylu jazdy konnej ze zwróceniem szczególnej uwagi na specyfikę parajeździectwa. Bezpieczeństwo podczas sesji terapeutycznej z udziałem konia: bezpieczeństwo osoby terapeutyzowanej, bezpieczeństwo terapeuty i pomocnika terapeuty, bezpieczeństwo opiekuna osoby terapeutyzowanej, bezpieczeństwo konia, bezpieczeństwo otoczenia. Planowanie i przeprowadzanie sesji szkoleniowej konia terapeutycznego na różnych etapach jego wyszkolenia. Sposób testowania koni terapeutycznych. Etyka pracy szkoleniowej przygotowującej konia do pracy terapeutycznej. Dobrostan konia terapeutycznego na każdym etapie szkolenia i pracy.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Szkolenie psów asystujących i służbowych <i>Training of Assistance and Service Dogs</i>	ECTS: 4
BPZ_WG11 BPZ_WK04 BPZ_UW04 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK05 BPZ_KO05 BPZ_KR03	Rys historyczny wykorzystania psów w pracy psa asystującego i psa służbowego. Charakterystyka rodzaju i funkcji poszczególnych typów psów asystujących: pies przewodnik osoby niewidomej lub niedowidzącej, pies asystent osoby niepełnosprawnej ruchowo, pies sygnalizujący osoby głuchej i niedosłyszącej, pies sygnalizujący atak choroby. Regulacje prawne w zakresie przygotowania i pracy psa asystującego. Pies asystujący: specyfika pracy, pożądane i niepożądane cechy fizyczne i psychiczne psa, predysponowane rasy i typy psów. Cele i główne założenia szkolenia psa asystującego, szkolenie ogólne i specjalistyczne, optymalne warunki szkoleniowe, etapy szkoleniowe, stosowane metody szkoleniowe. Zdobywanie certyfikatu potwierdzającego status psa asystującego: regulacje prawne, rejestr podmiotów uprawnionych do wydawania certyfikatów potwierdzających status psa asystującego, droga do zdobycia certyfikatu. Przygotowanie osoby niepełnosprawnej lub zagrożonej chorobą do przyjęcia i współpracy z psem asystującym. Dobrostan psa asystującego na każdym etapie szkolenia i pracy. Zadania wykonywane przez psy służbowe w poszczególnych służbach mundurowych: Policja, Straż Graniczna, Służba Celno-Skarbowa, Służba Więzienna Państwowa Straż Pożarna, Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej. Regulacje prawne oraz aspekty praktyczne w zakresie kryteriów zdrowotnych i użytkowych doboru psów do realizacji zadań w służbach mundurowych, sposobu szkolenia przewodników psów służbowych i kandydatów na przewodników psów służbowych oraz szkolenia psów służbowych, sposobu doskonalenia i testowania sprawności użytkowej psów służbowych, sposobu organizacji używania psów służbowych, w tym wykonywanie zadań przez przewodników psów służbowych, sposobu prowadzenia ewidencji psów służbowych, trybu i sposobu współpracy między jednostkami organizacyjnymi służb mundurowych w trakcie realizacji nadzoru nad sprawowaniem opieki nad psami służbowymi, trybu i sposobu sprawowania nadzoru nad realizacją zadań z zakresu kynologii policyjnej i kynologii innych służb mundurowych, wzory dokumentów stosowanych w tych sprawach. Pies służbowy: specyfika pracy, pożądane i niepożądane cechy fizyczne i psychiczne psa, predysponowane rasy i typy psów. Cele i główne założenia szkolenia psa służbowego, szkolenie ogólne i specjalistyczne, optymalne warunki szkoleniowe, etapy szkoleniowe, stosowane metody i techniki wykorzystywane w pracy z psem służbowym m. in. z zakresu tropienia, wykrywania narkotyków i materiałów wybuchowych, w akcjach poszukiwawczych. Metody doskonalenia sprawności użytkowej psa. Rola, umiejętności i zakres pracy pozoranta podczas ćwiczeń symulacyjnych w ramach szkolenia psów. Próby charakteru psów służbowych: aportowanie, szukanie ukrytego przedmiotu, reakcja na strzał, hałas, obrona osoby przystępującej z psem do kwalifikacji i popęd do ścigania osoby uciekającej, samodzielność i czujność. Atestowanie psa służbowego do wykonywania zadań, do których został wyszkolony: regulacje prawne, droga do zdobycia atestu. Regulacje prawne oraz aspekty praktyczne w zakresie warunków i sposobu rekrutacji kandydatów na przewodników psów służbowych i warunków hodowli, nabywania, szkolenia, wykorzystywania, żywienia, pielęgnacji i utrzymania psów służbowych oraz pielęgnacji i utrzymania psów po wycofaniu ze służby. Cywilny instruktor z zakresu szkolenia psów: zdobywanie kwalifikacji zawodowych, zakres działań, specyfika pracy. Optymalizacja warunków szkolenia i pracy psa asystującego i służbowego. Obciążenia fizyczne i psychiczne psa asystującego i psa służbowego, przeciwdziałanie przeciążeniu. Czas pracy i emerytura psa służbowego i asystującego. Organizacja szkolenia psów terapeutycznych i służbowych w Polsce i na świecie. Funkcjonowanie zakładów zajmujących się szkoleniem psów służbowych i asystujących. Możliwości doskonalenia zawodowego szkoleniowców psów służbowych i asystujących. Dobrostan psa służbowego na każdym etapie szkolenia i pracy.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Terapie behawioralne i case studies koni <i>Behavioural Therapies and Case Studies of Horses</i>	ECTS: 4
BPZ_WG07 BPZ_WK02 BPZ_UW07 BPZ_UK01 BPZ_UO02	Specyfika terapii behawioralnej koni: specyficzne uwarunkowania gatunku, charakterystyka warunków pracy behawiorysty-psychologa koni i możliwości oraz ograniczenia z tego wynikające. Zasady bezpieczeństwa pracy behawiorysty-psychologa koni: czynniki zwiększonego ryzyka, najczęstsze urazy spotykane w pracy z końmi (zwłaszcza prezentującymi problemy behawioralne), postępowanie w niebezpiecznych sytuacjach, profilaktyka wypadków przy pracy z końmi. Wizyta	

BPZ_UU01 BPZ_KK04 BPZ_KO01 BPZ_KR04	w miejscu przebywania konia lub przywiezienie konia do ośrodka terapeutycznego – wady i zalety każdego z rozwiązań. Obecność w trakcie konsultacji osób z otoczenia konia, w tym opiekuna, trenera, stajennego. Kontakt z opiekunem konia: komunikacja, możliwe problemy i ich rozwiązania. Pierwsza konsultacja behawioralna konia i określenie warunków ramowych (miejsce, długość trwania pojedynczej konsultacji, przewidywana długość trwania leczenia, ramy finansowe, liczba lub częstotliwość terminów konsultacji, kiedy i jak leczenie zostanie zakończone). Wizyty kontynuacyjne. Plan badania behawioralnego konia, protokół badania. Plan konsultacji behawioralno-psychologicznej konia: ustanowienie więzi terapeutycznej ze zwierzęciem i jego opiekunem, identyfikacja problemów konia, motywacja i bodziec do konsultacji, potrzeby i oczekiwania opiekuna/-ów konia względem konsultacji behawiorystycznej i całej terapii behawioralnej, analiza posiadanych zasobów i ewentualnych możliwości ich rozszerzenia, możliwości interwencji terapeutycznej, inne objawy obserwowane u konia, formułowanie diagnozy, określanie rokowania, proponowanie opcji terapeutycznych, tworzenie planu leczenia, przekazanie metod terapeutycznych opiekunowi, porozumienie – umowa terapeutyczna, ustalenie sposobów kontaktowania się behawiorysty-psychologa koni z opiekunem zwierzęcia i planu ewentualnych kolejnych konsultacji. Sposoby motywowania opiekuna konia do rozpoczęcia i kontynuowania procesu terapeutycznego, trudności, które mogą pojawić się na różnych etapach terapii (przyczyny, objawy, postępowanie, zapobieganie). Konsultacje specjalne: pierwsza konsultacja źrebiąt, konsultacja konia dojrzewającego płciowo (ze zwróceniem szczególnej uwagi na ogiery), konsultacja geriatryczna. Interpretacja objawów: wartości diagnostyczna całościowo opisanego objawu: sekwencja zachowań, postawa ciała i mimika, kontekst i okoliczności, konsekwencje dla zwierzęcia i otoczenia, częstotliwość, długość trwania i intensywność zachowania, rozwój i dynamika objawów. Praktyczne zastosowanie procesów i metod w terapii behawioralnej koni (wskazania do zastosowania, zalety, wady, kontrowersje, sposób przeprowadzania, przykłady zastosowania u koni), m. in.: warunkowanie sprawcze i warunkowanie klasyczne, habituacja i odwróżliwanie, zachowanie sprawcze, pozytywne wzmocnienie, negatywne wzmocnienie, pozytywna kara, negatywna kara, bodziec pomostowy na przykładzie klikera, brak nagrody jako forma kary, kontrola bodźcowa i bodźce różnicujące, mechanizm hamowania utajonego, zapominanie, wygaszanie, przeciwwarunkowanie (kontrwarunkowanie). Zakres działań terapeutycznych: terapia feromonami, terapia poznawcza i przewartościowanie etologiczne, terapie społeczno-środowiskowe, interwencja systemowa, terapie behawioralne, pozostałe terapie i środki pomocnicze, terapie uzupełniające, leczenie chirurgiczne, zmiana stada/końskiego towarzysza, znalezienie nowej stajni/nowego opiekuna/jeźdźcy/trenera, eutanazja. Autorskie metody stosowane w terapii behawioralnej koni oraz metody wspomagające terapię behawioralną koni (wskazania do zastosowania, zalety, wady, kontrowersje, założenia, przykładowe sesje terapeutyczne), m. in.: TTouch Linda Tellington-Jones, Metoda Mastersona, Parelli Natural Horsemanship, Monty Roberts Horsemanship. Psychofarmakologia: kiedy konieczne jest włączenie farmakoterapii, grupy leków psychotropowych stosowanych u koni, leki roślinne i suplementy diety (wskazania do stosowania, działanie, objawy niepożądane). Cechy temperamentu, charakteru i osobowości konia a dobór i modyfikacja metod postępowania terapeutycznego. Objawy wiodące i praktyczne postępowanie nastawione na rozwiązanie problemu (opis objawu, diagnostyka, rozpoznanie różnicowe, strategie terapeutyczne, case studies), m. in.: wzmożona agresja, koń się nie kładzie, koń nie pozwala się złapać, koń nie pozwala się prowadzić, trudności w załadunku konia do przyczepy/koniowoza, problemy przy rozcyszczeniu i podkuwaniu kopyt, agresja podczas oporządzania, płoszenie się, stawanie dęba, baranie skoki, awersja do siodła, depresja, zespół samookaleczenia u koni (Equine Self-Mutilation Syndrome). Współpraca behawiorysty-psychologa koni z lekarzem weterynarii w zakresie diagnostyki i terapii pacjenta. Monitorowanie przebiegu procesu terapeutycznego. Rozmowa z opiekunem, edukacja opiekuna w zakresie prawidłowej opieki i postępowania z koniem, udzielanie wskazówek dotyczących dalszego postępowania terapeutycznego i zapobiegania nawrotom problemów behawioralnych.		
Kierunkowe efekty uczenia się	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="435 1659 1233 1727"> Prowadzenie działalności gospodarczej związanej ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami <i>Conducting Business Activities Related to Animal Training and Care</i> </td><td data-bbox="1241 1659 1412 1727"> ECTS: 3 </td></tr> </table>	Prowadzenie działalności gospodarczej związanej ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami <i>Conducting Business Activities Related to Animal Training and Care</i>	ECTS: 3
Prowadzenie działalności gospodarczej związanej ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami <i>Conducting Business Activities Related to Animal Training and Care</i>	ECTS: 3		
BPZ_WG12 BPZ_WK05 BPZ_UW05 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU03 BPZ_KK05 BPZ_KO06 BPZ_KR01	Przedsiębiorczość - podstawowe pojęcia, definicje. Przepisy prawne regulujące prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce. Przepisy prawne regulujące aspekty związane z opieką nad zwierzętami, szkoleniem zwierząt, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt w zakresie niezbędnym do prowadzenia działalności gospodarczej związanej ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami, a także świadczeniem usług w zakresie terapii behawioralnej zwierząt. Prawo pracy w Polsce (Kodeks Pracy): prawa i obowiązki pracowników oraz pracodawców, zasady zatrudnienia i wynagrodzenia. Zasady przetwarzania danych osobowych zgodnie z unijnym rozporządzeniem RODO obowiązujące dla działalności gospodarczych związanych ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami, a także świadczeniem usług w zakresie terapii behawioralnej zwierząt. Działalność gospodarcza: definicje, pojęcia, różne formy prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Polski. Prowadzenie działalności gospodarczej przez fundacje		

	i stowarzyszenia. Podejmowanie działalności gospodarczej w Polsce: kolejne kroki, które należy wykonać, by rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej związanej ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami, a także świadczeniem usług w zakresie terapii behawioralnej zwierząt. Finanse działalności gospodarczej: formy finansowania, wsparcie Unii Europejskiej dla małych i średnich przedsiębiorstw, środki własne, obce, środki ze źródeł publicznych, fundusze pożyczkowe, fundusze UE, fundusze VC (Venture Capital), aniołowie biznesu i in. Tworzenie i realizacja biznesplanu. Leasing. Rodzaje form opodatkowania działalności gospodarczej w Polsce. Wybór formy opodatkowania działalności gospodarczej związanej ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami. System finansowo-księgowy firmy. Podstawowe zasady planowania i przygotowywania planów biznesowych, w tym biznesplanów. Fakturowanie, kasa fiskalna. System obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne (ZUS) od prowadzonej działalności gospodarczej: zasady naliczania i odprowadzania składek, ulgi na różnych etapach prowadzenia działalności gospodarczej. Ubezpieczenie OC przedsiębiorcy wykonującego działalność związaną ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami, a także świadczeniem usług w zakresie terapii behawioralnej zwierząt. Kultura organizacyjna działalności gospodarczej. Wchodzenie na rynek usług związanych ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami: jak zaistnieć na rynku, wybór nazwy firmy, wprowadzenie firmy na rynek, ochrona prawna nazwy firmy. Reklama wykonywanej działalności, autoprezentacja, budowanie marki osobistej. Umowy cywilno-prawne sporządzane w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, m. in. sporządzanie umów na świadczenie usług związanych z opieką nad zwierzęciem, szkoleniem zwierzęcia, prowadzeniem terapii zwierzęcia. Przedsiębiorczość międzynarodowa. Praktyczne aspekty prowadzenia działalności gospodarczej związanej ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami poza Polską na terenie Unii Europejskiej. Zaplanowanie i urządzenie warsztatu pracy zajmującego się prowadzeniem działalności gospodarczej związanej ze szkoleniem, prowadzeniem terapii behawioralnej zwierząt i opieką nad zwierzętami (m. in. hotele i schroniska dla zwierząt, pensjonaty dla koni, zakłady groomerskie, prywatne ogrody zoologiczne, firmy petsitterskie): działalność stacjonarna, działalność terenowa (wyjazdowa). Etyka prowadzenia działalności gospodarczej, uczciwa konkurencja.	
3.2. Animaloterapia		
Kierunkowe efekty uczenia się	Dogoterapia <i>Kynotherapy</i>	ECTS: 4
BPZ_WG01 BPZ_WK03 BPZ_UW08 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU01 BPZ_KK01 BPZ_KO05 BPZ_KR04	Definicja dogoterapii. Historia wykorzystania psa w celach terapeutycznych w Polsce i na świecie. Korzyści wynikające ze wzajemnej interakcji człowieka ze zwierzęciem dla osób dorosłych i dzieci. Dogoterapia jako metoda wspomagania rehabilitacji i terapii osób niepełnosprawnych fizycznie, intelektualnie, emocjonalnie i społecznie. Mechanizm oddziaływania obecności i kontaktu fizycznego oraz psychicznego z psem na człowieka. Nawiązanie psychicznej więzi pacjenta ze zwierzęciem i jej wartość terapeutyczna. Cele dogoterapii: cele edukacyjno-poznawcze, motywacyjne, fizyczno-ruchowe i zdrowia psychicznego. Wskazania do dogoterapii: zaburzenia sfery psychicznej, zaburzenia sfery fizycznej, zaburzenia sfery intelektualnej, zaburzenia sfery społecznej. Dogoterapia u dzieci zdrowych oraz dzieci z różnymi deficytami rozwojowymi, np. z porażeniem mózgowym, z zaburzeniami rozwoju motorycznego, z niedowładem kończyn, z zanikiem mięśni, z zespołem wiotkiego dziecka, z zespołem Downa oraz dla dzieci ze spektrum autyzmu, niestabilnych emocjonalnie, upośledzonych czy posiadających deficyty uwagi (ADHD ADD). Dogoterapia u osób przejawiających niedostosowanie społeczne, dogoterapia u skazanych przebywających w zakładach karnych. Dogoterapia osób niepełnosprawnych ruchowo, starszych i samotnych. Przeciwwskazania do dogoterapii. Kynofobia: rozpoznawanie, przyczyny, objawy, zespół działań przełamujących lęk przed psem. Zespół kynoterapeutyczny: wykwalifikowany kynoterapeuta z psem posiadającym ważny egzamin psa terapeutycznego, asystent, przewodnik psa, specjalista. Warunki pracy zespołu kynoterapeutycznego. Dobrostan psa terapeutycznego. Egzamin Polskiego Związku Kynoterapeutycznego dla psa edukacyjnego i terapeutycznego. Omówienie głównych rodzajów pracy z psem – terapeuta/form dogoterapii (cele, zastosowanie, rodzaje i sposób prowadzenia zajęć/ćwiczeń): Animal Assisted Therapy (Terapia z Udziałem Zwierząt (AAT)), Animal Assisted Activities (Zajęcia z Udziałem Zwierząt (AAA)) i Animal Assisted Education (Edukacja z Udziałem Zwierząt (AAE)). Metody pracy stosowane w dogoterapii. Zajęcia indywidualne i grupowe: specyfika każdego z nich, zalety, wady i ograniczenia. Przebieg zajęć dogoterapeutycznych: wywiad dotyczący pozytywnych aspektów pacjenta, obserwacja pacjenta i kwestionariusz obserwacji, uzyskanie zgody na bliski kontakt i akceptacji pacjenta, określenie celu i opracowanie programu pracy terapeutycznej dostosowanego do indywidualnych potrzeb i możliwości pacjenta, określenie barier w pracy z psem oraz tego co w tej pracy pomoże, ustalenie terminu realizacji programu terapeutycznego. Ćwiczenia dogoterapeutyczne: rodzaje i specyfika, wskazania i przeciwwskazania do stosowania różnych rodzajów ćwiczeń, dobór do potrzeb edukacyjnych lub terapeutycznych i wydolności podopiecznego, stosowane techniki. Przyrządy i akcesoria stosowane podczas zajęć dogoterapeutycznych. Schemat zajęć z dogoterapii: zajęcia wstępne, zajęcia właściwe, zajęcia końcowe, przyznawanie dyplomów dzieciom. Ewaluacja przebiegu procesu uczenia, postępów dziecka a także skuteczności zastosowanej metody wraz z określeniem atrakcyjności programu dla	

	dzieci. Dokumentacja: dokumenty osoby rehabilitowanej, dokumenty kynoterapeuty, dokumenty psa terapeutycznego. Etyka pracy dogoterapeuty. Rejestr certyfikowanych kynoterapeutów. Metody podnoszenia kompetencji dogoterapeuty. Wymogi sanitarne stawiane przed psem, z którego udziałem prowadzona jest kynoterapia.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Hipoterapia <i>Hippotherapy</i>	ECTS: 3
BPZ_WG01 BPZ_WK03 BPZ_UW08 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU01 BPZ_KK01 BPZ_KO05 BPZ_KR04	Historia wykorzystywania konia w celach terapeutycznych w Polsce i na świecie. Hipoterapia jako forma rehabilitacji. Różne szkoły hipoterapii, m. in.: szkoła francuska, szkoła niemiecka. Cele hipoterapii: sfera fizyczna, sfera emocjonalno-motywacyjna, sfera poznawcza, sfera społeczna. Porównanie budowy i biomechaniki ruchu człowieka i konia, specyfika ruchu człowieka na koniu. Cechy ruchu konia oddziałujące na ciało pacjenta: trójwymiarowość, rytmiczność, powtarzalność, symetryczność. Doświadczenia płynące ze wszystkich układów sensorycznych człowieka podczas ruchu konia: czucia głębokiego, przedsionkowego, dotykowego, słuchowego, wzrokowego, węchowego. Formy oddziaływania kontaktu z koniem na sferę fizyczną i psychiczną pacjenta, m. in.: normalizowanie napięcia mięśniowego, doskonalenie koordynacji wzrokowo-ruchowej, zwiększenie możliwości koncentracji uwagi, kodowanie w mózgu prawidłowego wzorca ruchu miednicy podczas chodu, zwiększenie motywacji do wykonywania ćwiczeń, zmniejszenie zaburzeń emocjonalnych, reakcji nerwicznych, rozwój samodzielności. Interakcje koń-pacjent: samoświadomość, poczucie sprawstwa, bezwarunkowa akceptacja, redukcja stresu, źródło radości, aktywność na świeżym powietrzu. Interakcje terapeuta-pacjent. Formy hipoterapii: terapia ruchem konia, fizjoterapia na koniu, terapia kontaktem z koniem, psychopedagogiczna jazda konna i woltyżerka, jazda konna dla osób niepełnosprawnych. Wykorzystywanie terapeutycznych efektów jazdy konnej w innych dziedzinach, takich jak medycyna, pedagogika, sport. Inne formy kontaktu osoby niepełnosprawnej z koniem (wskazania i przeciwwskazania, korzystny wpływ na zdrowie i samopoczucie osoby niepełnosprawnej, specyfika danej formy aktywności), m.in.: jazda konna rekreacyjna, jazda konna sportowa, możliwości wykorzystania konia w terapeutycznej jeździe konnej. Parajeździectwo: dyscypliny parajeździeckie, grupy osób mogących uprawiać parajeździectwo, poziom rekreacyjny i poziom sportowy, zawody paraolimpijskie (w tym pięć poziomów sprawności wg. Christine Meaden, warunki uczestnictwa), dobór konia do parajeździectwa, szkolenie konia do parajeździectwa. Wskazania i przeciwwskazania do prowadzenia hipoterapii: wskazania do terapii na koniu dla dzieci (zespoły neurologiczne, zespoły ortopedyczne, inne), wskazania do hipoterapii dla dorosłych, przeciwwskazania bezwzględne, przeciwwskazania względne. Zespół terapeutyczny (skład zespołu, kwalifikacje, umiejętności, role i zadania poszczególnych jego członków): lekarz prowadzący lub konsultujący zespół, wykwalifikowany hipoterapeuta, współpracownicy (fizjoterapeuta, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, logopeda, neurolog, ortopeda lub inny specjalista w zależności od specyfiki problemu pacjenta). Cele, zadania i obowiązki hipoterapeuty. Określanie programu i celów terapii zgodnie z zaleceniami lekarza kierującego pacjenta na zajęcia oraz według indywidualnych potrzeb podopiecznego i zgodnie z prośbą przedstawioną przez niego samego lub jego rodziców. Etyka zawodowa i osobista hipoterapeuty, przestrzeganie tajemnicy zawodowej. Współpraca hipoterapeuty z innymi terapeutami, specjalistami i lekarzami zajmującymi się podopiecznym. Potrzeby i możliwości utrwalania i rozwijania przez hipoterapeutę swojej wiedzy i umiejętności w procesie ciągłego kształcenia się. Warunki pracy hipoterapeuty. Prowadzenie dokumentacji hipoterapeutycznej. Dobór konia do zajęć z osobami niepełnosprawnymi: cechy psychiczne (interier), fizyczne (eksterier), ruchowe, wykształcenie. Warunki pracy koni hipoterapeutycznych. Objawy fizycznego lub/i psychicznego przeciążenia pracą, regeneracja sił konia, przeciwdziałanie przeciążeniu konia. Przygotowanie i bieżące doszkalanie konia do pracy w hipoterapii i innych formach zajęć z osobami niepełnosprawnymi. Zagrożenia związane z hipoterapią i parajeździectwem. Szczegółowe zasady bezpieczeństwa podczas sesji hipoterapeutycznej i innych zajęć z osobami niepełnosprawnymi z udziałem konia: bezpieczeństwo pacjenta, bezpieczeństwo hipoterapeuty/instruktora/trenera i jego pomocników, bezpieczeństwo konia. Dobór ćwiczeń i pozycji w zależności od potrzeb terapeutycznych i wydolności pacjenta, konsultacja w tym zakresie z innymi specjalistami prowadzącymi pacjenta. Szczegółowy opis przyrządów i pomocy dostosowanych do pacjenta i konia, zmodyfikowany sprzęt jeździecki i sprzęt rehabilitacyjny. Ćwiczenia i pozycje hipoterapeutyczne: omówienie zalecanych pozycji, dobór w zależności od potrzeb terapeutycznych i wydolności pacjenta, konsultacja w tym zakresie z innymi specjalistami prowadzącymi pacjenta. Wymogi sanitarne stawiane przed koniem, z którego udziałem prowadzona jest hipoterapia. Etyka pracy hipoterapeuty. Metody podnoszenia kompetencji hipoterapeuty.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Resocjalizacja z udziałem zwierząt <i>Animals in Resocialisation</i>	ECTS: 3
BPZ_WG01 BPZ_WK02	Definicja pojęcia i cele resocjalizacji: resocjalizacja jako proces ponownej socjalizacji, powrotu do społeczeństwa. Historia wykorzystywania zwierząt w resocjalizacji oraz koncepcje związane z rolą	

BPZ_UW07 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO01 BPZ_KR03	zwierząt w resocjalizacji, m. in.: William Tuke, Anna Freud, Zygmunt Freud, Carl G. Jung, Boris Levinson. Charakterystyka grup społecznych wymagających resocjalizacji (przyczyny, przejawy i skutki dla jednostki i społeczeństwa, w tym deficyty osobowościowe i przyczyny niepowodzeń tradycyjnych metod resocjalizacyjnych), u których stosuje się zajęcia ze zwierzętami: młodzież niedostosowana społecznie, osadzeni w zakładach penitencjarnych, osoby uzależnione. Tradycyjne metody resocjalizacyjne (terapię psychodynamiczną, terapię behawioralną, terapię poznawczą, terapię humanistyczną, terapię grupową, środowiskowe grupy wsparcia) a animaloterapia (cele, założenia, możliwości i ograniczenia każdej z metod, wzajemne uzupełnianie się stosowanych metod). Animaloterapia jako naturalna metoda wspomagająca leczenie i rehabilitację osób dorosłych i dzieci dotkniętych problemami związanymi z funkcjonowaniem społecznym. Aspekt pozytywnego wpływu zwierząt na sferę psychiczną osób resocjalizowanych oraz ukształtowanie w ich osobowości wartości uniwersalnych, takich jak odpowiedzialność, altruizm, sumienność. Terapeutyczne oddziaływanie kontaktu, dotyku, zabawy ze zwierzęciem dla osób niedostosowanych społecznie. Specyfika relacji człowiek-zwierzę i jej potencjał terapeutyczno-wychowawczy. Trauma wywołana egzystowaniem w instytucji izolacyjnej, stres pourazowy, samotność i korzystny wpływ kontaktu ze zwierzęciem na radzenie sobie z nimi. Programy skoncentrowane na zastosowaniu animaloterapii w resocjalizacji: program amerykański Pet Partners, program oparty na wolontariacie Animal Assisted Activities, program Animal Assisted Therapy. Przykłady gatunków zwierząt wykorzystywanych w celach terapeutycznych osób wymagających resocjalizacji (korzyści z terapii prowadzonej z danym gatunkiem zwierząt, możliwości terapeutyczne, rodzaje prowadzonych zajęć terapeutycznych, ograniczenia): psy, koty, świnki morskie, papugi, króliki, ptactwo domowe, konie, lamy, osły. Dogotorepia w resocjalizacji osób niedostosowanych społecznie. Rozluźniające i motywujące do wytrwałej pracy działanie psów u osób z naruszonymi zdolnościami przystosowawczymi i równowagą emocjonalną, labilnością uczuciową, brakiem umiejętności przywiązywania się i kochania, z trudnościami w nawiązywaniu i utrzymywaniu kontaktów interpersonalnych, nieuzasadnionymi lękami, poczuciem winy, lekkością uczuciową i stanami depresyjnymi. Pozytywny wpływ kontaktu z psem na wychowanków, którzy nie zaznali ciepła i przywiązania w domu rodzinnym, z deprivacją potrzeb biologicznych, psychicznych i społecznych. Pies jako nie porozumienia i współpracy między młodocianym osadzonym w placówce wychowawczej a otoczeniem. Wpływ dogoterapii na psychikę, empatię i moralność nieletnich oraz osób dorosłych (w tym osadzonych w zakładach penitencjarnych oraz osób uzależnionych), kształtowanie w nich odpowiedzialności, pracowitości i chęci niesienia pomocy. Wspomagające metody dydaktyczne z udziałem psa w zajęciach szkolnych dzieci i młodzieży, m. in. nauka czytania, matematyka, zajęcia plastyczne. Wykorzystanie psów do ćwiczeń logopedycznych. Kot w resocjalizacji osób niedostosowanych społecznie, w tym osadzonych w zakładach penitencjarnych: zalety kota jako terapeuty tej grupy osób, rodzaje prowadzonych zajęć. Koń w resocjalizacji osób niedostosowanych społecznie. Jeździectwo terapeutyczne ludzi niedostosowanych społecznie: stymulacja rozwoju psychoruchowego, odprężenie i uspokojenie osób mających tendencję do nadmiernego pobudzenia, wpływ jazdy konnej na rozwój poznawczy, emocjonalny i motoryczny człowieka. Zalety hipoterapii w resocjalizacji: sposób pracy nad swoją osobowością, korygowanie postawy ciała, koordynacji, orientacji w przestrzeni, poczucia rytmu oraz schematu własnego ciała, regulacja napięcia mięśniowego, likwidowanie blokad energetycznych, wyzwalanie ukrytych podświadomości emocji, sposób na odpoczynek i relaks i zmniejszenie napięcia nerwowego, stresu oraz wzmożonej nadpobudliwości. Resocjalizacja przez pracę (czyszczenie stajni, karmienie i pielęgnacja konia) i jej wpływ na osoby niedostosowane społecznie, m. in.: nauka samokontroli, respektowania norm i zasad, odpowiedzialności, potrzeba bycia użytecznym, wzrost poczucia własnej wartości i samooceny. Poprawa zdolności komunikacyjnych u osób niedostosowanych społecznie w wyniku kontaktu z koniem – zwierzęciem wymagającym respektowania granic i spokojnego podejścia, płochliwym, źle znoszącym gwałtowne zachowania i krzyk, wysyłającym jasne do odczytania sygnały. Resocjalizacja z udziałem zwierząt jako możliwość zdobycia nowych kwalifikacji i zaistnienia na rynku pracy przez osoby niedostosowane społecznie. Wolontariat w schroniskach dla zwierząt jako metoda resocjalizacji w zakładach penitencjarnych. Kryteria jakie powinno spełniać zwierzę biorące udział w resocjalizacji osób niedostosowanych społecznie. Przygotowanie zwierzęcia do zajęć resocjalizacyjnych. Przygotowanie animaloterapeuty do zajęć resocjalizacyjnych osób niedostosowanych społecznie. Przykłady sesji terapeutycznych z udziałem zwierząt u osób niedostosowanych społecznie: analiza przypadku osoby niedostosowanej społecznie (w tym analiza dokumentacji), dobór rodzaju zajęć z udziałem zwierząt do danego przypadku, określanie celu resocjalizacji osoby niedostosowanej społecznie i sposobu jego osiągnięcia, planowanie przebiegu sesji terapeutycznej, dokumentowanie przebiegu procesu animaloterapeutycznego.
Kierunkowe efekty uczenia się	Zaburzenia rozwojowe dzieci i młodzieży <i>Developmental disorders of children and adolescents</i>
BPZ_WG10 BPZ_WK02	Norma rozwojowa czy zaburzenie? Praktyka oparta na dowodach (EBPP). Klasyfikacja zaburzeń rozwojowych. Praktyczne zastosowanie podstawowych metod diagnozy zaburzeń rozwojowych.

BPZ_UW07 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK04 BPZ_KO05 BPZ_KR03	Wywiad i obserwacja. Warunki badań testowych. Zagadnienia etyczne praktyki diagnostycznej. Diagnoza i terapia zespołu nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi oraz zaburzeń zachowania. Współpraca ze środowiskiem dziecka. Uzależnienia behawioralne i zaburzenia odżywiania w przebiegu rozwoju. Psychoprofilaktyka u dzieci z zaburzeniami rozwoju. Problematyka FAS. Diagnoza i programy terapeutyczne dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami lękowymi, depresyjnymi i tikami. Zaburzenia emocjonalne w przebiegu rozwoju. Niepełnosprawność intelektualna i specyficzne trudności w uczeniu się. Diagnoza, projektowanie i prowadzenie terapii. Współpraca ze środowiskiem dziecka. Szczegółowy obraz kliniczny i diagnoza zaburzeń ze spektrum autyzmu. Współpraca ze środowiskiem osób ze spektrum autyzmu. Wspieranie rozwoju i edukacji dziecka ze spektrum autyzmu. Terapia dziecka ze spektrum autyzmu. Komunikacja alternatywna. Plany aktywności. Projektowanie i prowadzenie treningu umiejętności społecznych. Wprowadzenie pojęć związanych z integracją sensoryczną. Poszczególne układy sensoryczne i objawy ich dysfunkcji. Wpływ zaburzeń integracji sensorycznej na emocje i zachowanie dziecka. Dostosowanie otoczenia do potrzeb dziecka z zaburzeniami przetwarzania sensorycznego. Terapia integracji sensorycznej. "Program domowy" i współpraca z rodzicami.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Animaloterapia z wybranymi gatunkami zwierząt <i>Animal therapy with selected species of animals</i>	ECTS: 4
BPZ_WG01 BPZ_WK03 BPZ_UW08 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU01 BPZ_KK01 BPZ_KO05 BPZ_KR04	Animaloterapia jako terapia będąca wsparciem w leczeniu człowieka poprzez samą obecność zwierzęcia. Korzyści z kontaktu ze zwierzęciem, bez różnicowania gatunków, dla osób zdrowych jak i mających problemy ze zdrowiem psychicznym i/lub fizycznym. Terapeutyczne oddziaływanie bezpośredniego obcowania ze zwierzęciem: bodźce wzrokowe, słuchowe, dotykowe, zapachowe/węchowe odbierane przez człowieka. Połączenie etologii z psychologią i uzyskanie obopólnej korzyści w relacji zwierzę – pacjent, wpływającej na jakość więzi terapeutycznej przez zapewnienie zwierzęciu najbardziej naturalnych i odpowiednich warunków do funkcjonowania, zminimalizowanie poziomu stresu u zwierzęcia, zrozumienie wysyłanych i odbieranych przez nie sygnałów. Animaloterapia z różnymi gatunkami zwierząt jako źródło zabawy, edukacji i terapii dla dzieci: możliwość przełamywania swoich lęków oraz uzupełnienia wiedzy praktycznej na temat świata zwierząt, redukcja reakcji lękowych, ułatwienie otwierania się dzieci autystycznych, z zespołem Downa lub z zaburzeniami integracji sensorycznej. Psychofizyczne korzyści z zajęć z różnymi gatunkami zwierząt dla dzieci i dorosłych. Biologia danego gatunku zwierząt uczestniczącego w animaloterapii, możliwości terapeutyczne, stosowane formy zajęć, wskazania i ograniczenia w zastosowaniu danej metody terapeutycznej: bowiterapia – terapia z uczestnictwem rogowatych zwierząt domowych (kozy, owce, bydło) i innych z rodziny wołowatych, aspersoterapia – terapia z uczestnictwem ślimaków (<i>Helix aspersa maxima</i> , <i>Achatina</i> , <i>Archachatina</i> , <i>Lissachatina</i>), awiterapia – terapia z uczestnictwem ptaków, w tym ptactwa domowego (drobiu, gęsi), hodowlanego (np. papugi, gołębie) i ptactwa dzikiego (np. jastrzębie), , lagoterapia – terapia z uczestnictwem zajęczaków (króliki, zające, inne, onoterapia – terapia z uczestnictwem osłów, rodoterapia – terapia z uczestnictwem gryzoni (świnki morskie, wiewiórki, szynszyle i inne), suidoterapia – terapia z uczestnictwem świniowatych (świn, babirusów, guźców i dzikanów), delfinoterapia – terapia z udziałem delfinów butlonosych, terapia z uczestnictwem zwierząt egzotycznych i innych gatunków zwierząt. Felinoterapia jako terapia poprawiająca kondycję psychiczną i fizyczną człowieka poprzez kontakt z kotem domowym lub innym kotowatym i jego opiekunem: rys historyczny wykorzystania kotowatych w terapii ludzi w Polsce i na świecie, korzyści terapeutyczne wynikające z obserwacji kota lub przebywania w jego towarzystwie, wskazania i przeciwwskazania do przeprowadzenia tej formy terapii, Animal Assisted Therapy (AAT) oraz Animal Assisted Activities (AAA) w felinoterapii, techniki terapeutyczne stosowane w felinoterapii, programy felinoterapeutyczne, omówienie przebiegu przykładowej sesji felinoterapeutycznej. Wizyty terapeutyczne kotów i zajęcia prowadzone z udziałem kotów w domach opieki, domach seniora, domach dziecka, placówkach rehabilitacyjnych, szpitalach, hospicjach, przedszkolach, bibliotekach, szkołach czy ośrodkach wychowawczych. Kojący i relaksujący wpływ kota na psychikę ludzi zestresowanych, nerwowych, podatnych na wahania nastrojów i depresję. Kot jako towarzysz osoby starszej. Felinoterapia dzieci z zaburzeniami psychicznymi, m. in. w: autyzmie, ADHD, upośledzeniu umysłowym, chorobach psychicznych, zespole Aspergera oraz różnego typu zachwianiach emocjonalnych (np. nieśmiałość, strach przed mówieniem, nieśmiałość). Połączenie felinoterapii z muzykoterapią i arteterapią. Alpakoterapia jako terapia polegająca na obcowaniu i przebywaniu z alpakami i wikuniami. Wpływ bezpośredniego kontaktu człowieka i alpaki na stan psychiczny i fizyczny osoby poddawanej alpakoterapii. Wskazania i przeciwwskazania do stosowania alpakoterapii. Główne formy terapii z alpakami: terapia z udziałem zwierząt – AAT (ang. animal assisted therapy), zajęcia z udziałem zwierząt – AAA (ang. animal assisted activities), edukacja z udziałem zwierząt – AAE (ang. animal assisted education). Techniki terapeutyczne stosowane w alpakoterapii, programy alpakoterapeutyczne, omówienie przebiegu przykładowej sesji alpakoterapeutycznej. Wybór i przygotowanie do udziału w animaloterapii zwierzęcia z danego gatunku innego niż pies lub koń. Przygotowanie osoby do prowadzenia animaloterapii z gatunkami zwierząt innymi niż pies i koń.	

	Etyka pracy animaloterapeuty i możliwości podnoszenia kompetencji animaloterapeuty pracującego z innymi gatunkami zwierząt niż pies i koń. Wymogi sanitarne stawiane przed zwierzętami danego gatunku, innymi niż pies i koń, używanymi w animaloterapii. Dobrostan poszczególnych, innych niż pies i koń, gatunków zwierząt stosowanych w animaloterapii. Praktyczne formy sprawowania kontroli przez opiekuna nad bezpieczeństwem przebiegu sesji terapeutycznej z udziałem różnych gatunków zwierząt, gdy osobom poddawanych terapii trudno jest zastosować się do zasad bezpieczeństwa.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Wykorzystanie zwierząt w terapii wspomagającej <i>Animals in Supportive Care</i>	ECTS: 4
BPZ_WG10 BPZ_WK02 BPZ_UW07 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO01 BPZ_KR03	Cele zooterapii formułowane w ramach AAT (Animal Assisted Therapy): fizyczne, psychiczne, edukacyjne i motywacyjne. Zajęcia terapeutyczne z udziałem zwierząt jako metoda wspierania terapii konwencjonalnych ludzi. Grupy docelowe, do których kierowane są działania terapii wspomagającej z udziałem zwierząt. Cele terapii wspomagającej z udziałem zwierząt. Specyfika, cele, wskazania, sposób prowadzenia zajęć, przeciwwskazania różnych rodzajów zajęć ze zwierzętami w ramach Animal Assisted Intervention (AAI): Animal Assisted Activity (AAA), Animal Assisted Education (AAE), Animal Assisted Therapy (AAT). Charakterystyka terapii wspomagającej z udziałem różnych gatunków zwierząt, m. in.: psów, koni, kotów, alpak. Psychoterapia z udziałem zwierząt (wskazania i przeciwwskazania, założenia terapeutyczne, cele terapii, stosowane metody): Psychoterapia z udziałem koni (Equine-assisted psychotherapy, EAP), Canine-Assisted Psychotherapy (CAP). Opis zajęć oraz przykładowe sesje terapii wspomagającej z udziałem zwierząt. Ograniczenia zastosowania zwierząt w terapii wspomagającej. Bezpieczeństwo terapii wspomagającej z udziałem zwierząt: zagrożenia, ryzyko dla osoby terapeutyzowanej, terapeuty i zwierzęcia, zasady bezpieczeństwa. Etyka terapii wspomagającej z udziałem zwierząt, dobrostan zwierzęcia w tego typu działalności. Możliwości doskonalenia zawodowego osoby prowadzącej terapię wspomagającą z udziałem zwierząt.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Projektowanie terapii z udziałem zwierząt <i>Design of Animal-Assisted Therapy</i>	ECTS: 4
BPZ_WG11 BPZ_WK01 BPZ_UW07 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU01 BPZ_KK02 BPZ_KO01 BPZ_KR01	Nawiązanie pozytywnego kontaktu z pacjentem i jego opiekunem. Wywiad i analiza stanu zdrowia fizycznego i psychicznego pacjenta i jego możliwości do odbycia sesji animaloterapeutycznej (przeciwwskazania czasowe i trwałe, przeciwwskazania względne i bezwzględne), zapoznanie się z dokumentacją medyczną i zaleceniami lekarskimi pacjenta, analiza dotychczasowych doświadczeń pacjenta z animaloterapią i innych jego kontaktów ze zwierzętami. Wykorzystanie diagnozy w budowaniu procesu terapeutycznego. Określanie celu terapeutycznego. Korelacja metod, technik, narzędzi terapeutycznych z potrzebami osób uczestniczących w zajęciach animaloterapii. Dobór optymalnych metod terapii z udziałem zwierząt. Ustalanie planu zajęć z udziałem zwierząt. Wybór zwierzęcia (konkretnego osobnika) do potrzeb i możliwości osoby poddawanej animaloterapii: uwarunkowania osobnicze pacjenta a uwarunkowania osobnicze zwierzęcia. Krytyczna ocena własnych kompetencji, zasobów i ograniczeń osoby prowadzącej zajęcia animaloterapeutyczne. Organizacja procesu terapeutycznego, rodzaj oddziaływań terapeutycznych. Optymalny model pomocy animaloterapeutycznej, efektywność oddziaływań terapeutycznych i bieżąca ocena trafności doboru metod i sposobu prowadzenia zajęć animaloterapeutycznych. Przygotowanie animaloterapeuty do zajęć: przygotowanie zwierzęcia, przygotowanie potrzebnego sprzętu, przygotowanie miejsca do przeprowadzenia sesji animaloterapeutycznej. Uwzględnianie dobrostanu zwierzęcia w projektowaniu zajęć animaloterapeutycznych. Prowadzenie dokumentacji animaloterapeutycznej i jej archiwizacja. Higiena pracy animaloterapeuty: ocena własnych aktualnych możliwości psychicznych i fizycznych do pracy w charakterze animaloterapeuty, planowanie przerw w pracy, wsparcie psychologiczne dla animaloterapeuty. Zasady efektywnej współpracy zespołu animaloterapeutycznego. Analiza konkretnych przypadków klinicznych pacjentów poddawanych różnym formom animaloterapii z różnymi gatunkami zwierząt: szczegółowe omówienie wszystkich etapów procesu terapeutycznego. Projektowanie zajęć z udziałem zwierząt w różnych placówkach: przedszkolach i szkołach, szpitalach i in.: omówienie przykładowych zajęć zrealizowanych w tego typu miejscach. Etyka zawodowa w zawodzie animaloterapeuty: analiza etyczna konkretnych przypadków sesji animaloterapeutycznych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Prowadzenie działalności gospodarczej związanej z animaloterapią <i>Conducting Business Activities Related to Animal-Assisted Therapy</i>	ECTS: 3
BPZ_WG12 BPZ_WK05 BPZ_UW05 BPZ_UK01 BPZ_UO01	Przedsiębiorczość - podstawowe pojęcia, definicje. Przepisy prawne regulujące prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce. Przepisy prawne regulujące aspekty związane ze świadczeniem usług animaloterapeutycznych, opieką nad zwierzętami, szkoleniem zwierząt, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt w zakresie niezbędnym do prowadzenia działalności gospodarczej związanej animaloterapią. Prawo pracy w Polsce (Kodeks	

BPZ_UU03 BPZ_KK05 BPZ_KO06 BPZ_KR01	Pracy): prawa i obowiązki pracowników oraz pracodawców, zasady zatrudnienia i wynagrodzenia. Zasady przetwarzania danych osobowych zgodnie z unijnym rozporządzeniem RODO obowiązujące dla działalności gospodarczych związanych z animaloterapią. Działalność gospodarcza: definicje, pojęcia, różne formy prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Polski. Prowadzenie działalności gospodarczej przez fundacje i stowarzyszenia. Podejmowanie działalności gospodarczej w Polsce: kolejne kroki, które należy wykonać, by rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej związanej z animaloterapią.. Finanse działalności gospodarczej: formy finansowania, wsparcie Unii Europejskiej dla małych i średnich przedsiębiorstw, środki własne, obce, środki ze źródeł publicznych, fundusze pożyczkowe, fundusze UE, fundusze VC (Venture Capital), aniołowie biznesu i in. Tworzenie i realizacja biznesplanu. Leasing. Rodzaje form opodatkowania działalności gospodarczej w Polsce. Wybór formy opodatkowania działalności gospodarczej związanej z animaloterapią. System finansowo-księgowy firmy. Podstawowe zasady planowania i przygotowywania planów biznesowych, w tym biznesplanów. Fakturowanie, kasa fiskalna. System obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne (ZUS) od prowadzonej działalności gospodarczej: zasady naliczania i odprowadzania składek, ulgi na różnych etapach prowadzenia działalności gospodarczej. Ubezpieczenie OC przedsiębiorcy wykonującego działalność związaną z animaloterapią. Kultura organizacyjna działalności gospodarczej. Wchodzenie na rynek usług związanych z animaloterapią: jak zaistnieć na rynku, wybór nazwy firmy, wprowadzenie firmy na rynek, ochrona prawna nazwy firmy. Reklama wykonywanej działalności, autoprezentacja, budowanie marki osobistej. Umowy cywilno-prawne sporządzane w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, m. in. na świadczenie usług animaloterapeutycznych. Przedsiębiorczość międzynarodowa. Praktyczne aspekty prowadzenia działalności gospodarczej związanej ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami poza Polską na terenie Unii Europejskiej. Zaplanowanie i urządzenie warsztatu pracy zajmującego się prowadzeniem działalności gospodarczej związanej z animaloterapią): działalność stacjonarna, działalność terenowa (wyjazdowa). Etyka prowadzenia działalności gospodarczej, uczciwa konkurencja.

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia

Do metod weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanych w procesie kształcenia zalicza się:

- 1) egzaminy – ustne, pisemne (opisowe, testowe);
- 2) zaliczenia – ustne, pisemne (opisowe, testowe);
- 3) kolokwium;
- 4) przygotowanie indywidualnie lub zespołowo referatu, eseju itp.;
- 5) przygotowanie indywidualnie lub zespołowo projektu;
- 6) wykonanie sprawozdań, raportów, zadanych prac domowych itp. – indywidualnie lub zespołowo;
- 7) rozwiązywanie zadań problemowych w trakcie oraz poza zajęciami – indywidualnie lub zespołowo;
- 8) prezentacje multimedialne prowadzone i przygotowywane indywidualnie lub zespołowo;
- 9) wypowiedzi ustne, aktywność w trakcie zajęć, udział w dyskusji;
- 10) analizy przypadków;
- 11) egzamin dyplomowy;
- 12) inne, specyficzne i szczególne formy weryfikacji zakładanych efektów uczenia się wskazane w kartach poszczególnych przedmiotów (sylabusach).

Ocena stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się obejmuje wszystkie kategorie efektów uczenia się (wiedzę, umiejętności, kompetencje społeczne). Wybór metod weryfikacji powinien uwzględniać specyfikę poszczególnych kategorii efektów uczenia się, a także specyfikę przedmiotu oraz współczesne uwarunkowania społeczne i możliwości technologiczne ich weryfikacji.

W uczelni obowiązuje zasada, iż weryfikacja efektów uczenia się na zajęciach prowadzonych w formie wykładów jest dokonywana w drodze egzaminu końcowego na ocenę (w czasie sesji egzaminacyjnej), a pozostałe formy zajęć pozwalają zarówno na bieżącą weryfikację efektów uczenia się w trakcie trwania semestru, jak też na koniec semestru i kończą się wystawieniem zaliczenia na ocenę. W przypadku studentów z niepełnosprawnościami, w zależności od ich indywidualnych potrzeb, są ustalane alternatywne metody weryfikacji efektów uczenia się, które uwzględniają indywidualne potrzeby tych osób.

Metodą weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych z całości cyklu kształcenia na poziomie studiów jest egzamin dyplomowy.

Przy weryfikacji efektów uczenia się przyjmuje się założenie, że uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu lub zaliczenia kończącego przedmiot oraz egzaminu dyplomowego potwierdza osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się ustalonych dla elementów procesu uczenia się. Poziom uzyskania efektów uczenia się wynika z wystawionej oceny.

Regulamin studiów określa skalę stosowanych ocen w ramach procesu weryfikacji efektów uczenia się, a Zarządzenie Rektora określa wewnętrzny system oceniania, będący zbiorem zasad dotyczących oceniania studentów w zakresie opanowania przez nich efektów uczenia się oraz kryteria ogólne wystawienia danej oceny z przedmiotu (por. Tabela). W Regulaminie studiów przewidziane są także zaliczenia na: zaliczony/niezaliczony (odpowiednio: zal/nzal). Dotyczy to głównie zajęć niewymagających weryfikacji efektów uczenia się na ocenę (np. zajęcia sportowo-rekreacyjne, BHP).

Kryteria ocen w procesie weryfikacji efektów uczenia się

Ocena	Opis wymagań	Wymagany procent osiągniętych efektów uczenia się dla przedmiotu
celujący (6,0)	Student osiągnął efekty uczenia ilościowo lub jakościowo wykraczające poza zakres przewidziany programem kształcenia dla przedmiotu, w szczególności: posiada wiedzę znacznie przekraczającą zakres określony programem kształcenia dla przedmiotu, samodzielnie określa i rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne, potrafi wykorzystać wiedzę w nowych sytuacjach problemowych, poprawnie i swobodnie posługuje się terminologią naukową oraz zawodową.	> 90% oraz dodatkowe osiągnięcia wykraczające ilościowo lub jakościowo poza te przewidziane na ocenę bardzo dobrą
bardzo dobry (5,0)	Student opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony w programie kształcenia dla przedmiotu, samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne, potrafi wykorzystać wiedzę w nowych sytuacjach problemowych, poprawnie posługuje się terminologią naukową oraz zawodową.	min. 90%
dobry plus (4,5)	Student osiągnął efekty uczenia się powyżej wymagań dla oceny dobrej, ale niewystarczające dla oceny bardzo dobrej.	min. 85%
dobry (4,0)	Student opanował większość wiadomości i umiejętności określonych programem kształcenia dla przedmiotu, rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne, ujmuje w terminach naukowych i zawodowych podstawowe pojęcia i prawa.	min. 70%
dostateczny plus (3,5)	Student osiągnął efekty uczenia się powyżej wymagań dla oceny dostatecznej, ale niewystarczające dla oceny dobrej.	min. 65%
dostateczny (3,0)	Student opanował podstawowe wiadomości i umiejętności określone programem kształcenia dla przedmiotu, rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności, popełnia niewielkie błędy terminologiczne, a wiadomości przekazuje językiem zbliżonym do potocznego.	min. 50%
niedostateczny (2,0)	Student nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem kształcenia dla przedmiotu, nie potrafi rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności, popełnia rażące błędy terminologiczne, a styl jego wypowiedzi jest nieporadny.	mniej niż 50%

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się przeprowadzana jest w następujących etapach:

- w trakcie realizacji efektów uczenia się w ramach danego przedmiotu/modułu oraz po jej zakończeniu poprzez weryfikację efektów uczenia się dokonaną dla każdego studenta przez prowadzącego zajęcia/egzaminatora;
- po zrealizowaniu programu danego przedmiotu/modułu poprzez weryfikację efektów uczenia się dokonaną przez prowadzącego zajęcia/koordynatora przedmiotu/modułu;
- po zakończeniu każdego semestru poprzez weryfikację efektów uczenia się uzyskanych przez studentów kierunku;
- po zakończeniu praktyk zawodowych;
- na egzaminie dyplomowym poprzez weryfikację efektów uczenia się dokonaną dla każdego studenta przez egzaminatorów biorących udział w egzaminie dyplomowym;
- na bieżąco poprzez ocenę realizacji efektów uczenia się dokonaną przez hospitujących zajęcia;
- po zakończeniu każdego cyklu kształcenia poprzez weryfikację efektów uczenia się według mierników ilościowych oraz w drodze monitorowania losów absolwentów i oceny ich funkcjonowania na rynku pracy.

Zasady i forma odbywania praktyk zawodowych

Ogólne zasady organizacji praktyk zawodowych, wzory niezbędnych dokumentów, zadania opiekunów praktyk oraz tryb zaliczania praktyk określa *Regulamin Praktyk Zawodowych* w Uniwersytecie Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie.

W *Regulaminie* zapisano m.in., iż Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów i zawiera w tej sprawie porozumienie z praktykodawcą lub zatwierdza miejsca odbywania praktyk, w przypadku samodzielnego ich wskazania przez studenta, poprzez wystawienie skierowania na praktyki. Poza tym, student może zrealizować praktykę na podstawie wykonywanej pracy zawodowej, stażu lub wolontariatu (o ile umożliwia to osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk) oraz w ramach programu ERASMUS+. Obowiązkowym sposobem dokumentacji przebiegu praktyki i realizowanych w jej trakcie zadań jest prowadzony przez studenta „Dzienniczek praktyk”.

Szczegółowe zasady realizacji praktyk, w tym: cel praktyk, efekty uczenia się, treści programowe, umiejscowienie praktyk w planie studiów, wymiar praktyk, metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań, kryteria, które muszą spełniać jednostki, w których odbywają się praktyki, reguły zatwierdzania miejsca praktyki samodzielnie wybranego przez studenta oraz warunki kwalifikowania studenta na praktyki określa *Program Praktyk Zawodowych*.

Celem studenckich praktyk zawodowych jest zaznajomienie studentów z praktycznymi zagadnieniami związanymi z wybranym kierunkiem kształcenia oraz realiami wykonywania zawodu, poprzez umożliwienie zdobycia wiedzy, doświadczeń, umiejętności oraz ukształtowania postaw w rzeczywistych warunkach funkcjonowania podmiotu (przedsiębiorstwa, instytucji lub organizacji). Nadrzędnymi celami praktyki są:

- Zapoznanie się z organizacją i funkcjonowaniem podmiotu (przedsiębiorstwa, organizacji, instytucji).
- Wykonywanie w warunkach rzeczywistych wybranych prac, zadań lub aktywności typowych dla kierunku kształcenia.
- Analiza i ocena wybranego obszaru działalności podmiotu (przedsiębiorstwa, organizacji, instytucji) oraz ewentualnie zaproponowanie planu naprawczego.

Praktyki zawodowe realizowane są łącznie w okresie sześciu miesięcy. Praktyki mogą być realizowane w więcej niż jednej organizacji, lecz łączna liczba realizowanych godzin nie powinna być mniejsza niż 720 dla studiów I stopnia. Na studiach I stopnia na kierunku „Behawiorystyka i psychologia zwierząt” praktyki są realizowane na roku pierwszym, drugim i trzecim (w semestrach 2., 3., 4., 5. i 6.), przy czym w wyjątkowych, umotywowanych przez studenta sytuacjach praktykę można rozpocząć wcześniej. Wymaga to złożenia przez studenta wniosku z podaniem przyczyn wcześniejszego rozpoczęcia praktyki.

Student może odbywać praktyki w następujących formach:

- na podstawie skierowania na praktykę do jednostki wskazanej przez uczelnię lub studenta,
- na podstawie wykonywanej pracy zawodowej, odbywanego stażu lub wolontariatu,
- na podstawie prowadzenia działalności gospodarczej.

Treści programowe realizowane podczas praktyki zawodowej powinny odzwierciedlać specyfikę zadań powierzanych w danej organizacji. Podczas praktyki zawodowej student zaznajamia się z zasadami oraz przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi w danej organizacji. Niezależnie od rodzaju organizacji, student podczas praktyki poznaje ogólne cele i zadania realizowane przez organizację oraz – bardziej szczegółowo – obowiązki i zadania pracowników

zatrudnionych w danej organizacji. Zapoznaje się z zakresem działań firmy, z dokumentacją przedsiębiorstwa, statutem, strukturą organizacyjną, przebiegiem procesów pracy oraz – w miarę dostępności – ze strategią i planami rozwoju, programami komputerowymi i wynikami ekonomicznymi itp. W sposób szczególny student poznaje specyficzne dla pracy, metody i narzędzia stosowane w danej organizacji i uczy się praktycznie stosować przynajmniej niektóre z nich pod nadzorem opiekuna zakładowego praktyk. Metody te i narzędzia mogą różnić się w zależności od specyfiki danej organizacji. Student może także zapoznać się z innymi lub interdyscyplinarnymi metodami i narzędziami stosowanymi w organizacji. Student powinien zostać zaznajomiony z zasadami obowiązującymi go podczas wykonywania czynności i zadań zawodowych w relacjach do przełożonych i współpracowników, w tym do innych specjalistów pracujących w danej organizacji. Ponadto student zostanie zaznajomiony z obowiązującymi zasadami, normami i formami pracy niezbędnymi dla prawidłowego funkcjonowania danej organizacji, poznaje ludzi, atmosferę pracy, relacje interpersonalne w tym środowisku, kulturę organizacyjną. Dzięki praktykom student rozwija umiejętności obserwowania i rozumienia środowiska pracy oraz zasady i zwyczaje, jakie w nim są przyjęte, prawa nieformalne i formalne, jakie nim rządzą. Podczas praktyki zawodowej student powinien zostać zaznajomiony z zasadami etycznymi i przepisami prawnymi regulującymi pracę w danej organizacji i w odniesieniu do konkretnych czynności i zadań powierzanych mu do wykonania, dzięki obserwacji, a następnie stopniowym uczestniczeniu w bieżącej działalności operacyjnej wybranej jednostki organizacyjnej (bądź wybranych jednostek).

W trakcie odbywania praktyki zawodowej studentowi należy zapewnić sposobność i możliwość zastosowania wiedzy do rozwiązania konkretnych problemów lub zadań praktycznych. W treściach przekazywanych studentowi należy szczególnie podkreślać związek między wiedzą naukową i jej praktycznym wykorzystaniem. Jednocześnie należy u studenta kształtować postawę pokory i świadomość granic własnych kompetencji zawodowych.